

ማለት ወልድ ማለት አይደለም።ይህም በምስጢር ሥላሴ አካል በሚል ርዕስ ስር አትተናል።

አንቀጽ 4

«ሁሉ በእርሱ የሆነ ያለ እርሱ ግን ምንም ምን የሆነ የለም በሰማይም ያለ በምድርም ያለ»

“ሁሉ በእርሱ ሆነ ከሆነውም አንዳች ስንኳ ያለ እርሱ አልሆነም”
/ዮሐ 1:3/ ::

“እግዚአብሔር ሁሉን ለእርሱ ለራሱ ፈጠረ” /ምሳሌ 16:4/

“እርሱ የሁሉ ፈጣሪ ነውና ... ስሙ የሠራዊት ጌታ እግዚአብሔር ነው » /ኤር 10:16/::

“ዓለሙንና በእርሱ ያለውን ሁሉ የፈጠረ አምላክ እርሱ የሰማይና የምድር ጌታ ነውና .../ሐዋ 17:24/::

“የሚታዩና የማይታዩትም ዙፋናት ቢሆኑ ወይም ጌትነት ወይም አለቅነት ወይም ሥልጣናት በሰማይና በምድር ያሉት ሁሉ በእርሱ ተፈጥረዋልና” /ቆላ 1:16/ ::

እነዚህና በርካታ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች እንደሚያስረዱን እግዚአብሔር ብቻ ነገሮችን ሁሉ እንደፈጠረ ያሳያሉ። የሥነ ፍጥረት አጀማመር በምንመለከትበት ጊዜ በዘፍጥረት ምዕራፍ አንድ እና ሁለት ስናነብ፡- በመጀመሪያ ሰማይና ምድርን ፈጠረ

- ምድር ባዶ (ቅርጽ የለሽም/ ነበረች
- ጨለማም ነበረ
- ብርሃን ይሁን ብሎ ብርሃን አደረገ
- ብርሃኑንም ቀን ጨለማውንም ሌሊት አለው

2. ከዚያም በውሆች መካከል ጠፈር ይሁን ብሎ ጠፈር አደረገ

- ውሆችን ከፈለ /ከጠፈር በላይ ከጠፈር በታች/
- ጠፈርን ሰማይ ብሎ ጠራው

3. የብሉም ይገለጥ አለ አዝርአቶችንም አበቀለ

- ከሠማይ በታች ያለውን ውሃ በአንድ ስፍራ ሰበሰበ
- የብሉምን ገለጠ
- የውሃ መከማቻውንም ባህር አለው
- ዘሩን በየወገኑ በውስጡ ያለበትን ዛፎችን ቡቃያዎችን አበቀለ

4. ቀንና ሌሊትን ለየ

- ቀንና ሌሊትን የሚለዩ ብርሃናትን በሰማይ ፈጠረ
- ትልቁን ብርሃን በቀን ትንሹን ብርሃን በሌሊት

አሰለጠናቸው

- ብዙ ከዋክብትንም አደረገ

5. ተንቀሳቃሽ እንሰሳትን ፈጠረ

- ውኃው ውስጥ ታላላቅ አንበሪዎችን አንስቶ እስከ ታናናሽ ፈጠረ
- በሰማይ የሚበሩ በየወገኑ ወፎችን ፈጠረ
- በምድር የሚንቀሳቀሱ እንደ ወገኑ አራዊቶችን እንሰሳትን ፈጠረ

6. በመጨረሻም ሰውን ፈጠረ

- ወንድና ሴት አድርጎ ፈጠረ
- ሰውን ከምድር አፈር አበጀው በአፍንጫውም የሀይወትን እስትንፋስ እፍ አለበት
- ህያው ፍጥረትም ሆነ
- ሴትንም ከጎኑ አጥንት ወስዶ ፈጠረ
- እንዲገዛ ስልጣን ሰጠው በማለት ያስተምረናል።

እግዚአብሔር የፈጠረውን ሁሉ ካለመኖር ወደ መኖር /እም ጎበ አልቦ ጎበ በ/ አምጥቶ እንደፈጠረና /ዕብ 11 : 3/ መልካም መሆኑን ያይ እንደ ነበረ እንዲሁም ስራውንም በመመዘን እንደአረጋገጠ ክፍሉ ያስረዳናል። ሰውን በፈጠረ ጊዜ ግን እጅግ መልካም በማለት ከሁሉ በላይ ክቡር እንደሆነ አረጋግጧል። በዘፍጥረት መጽሐፍ ውስጥ “እግዚአብሔር” የሚለውን የፈጣሪ ስም በእብራይስጥ “ኤሌሂም”

የሚል ሲሆን ይህ ስም ብዙ ቁጥርን የሚገልጽ ግስ ነገር ግን ነጠላ ጥምር ስም ሆኖ የተገለጸ ነው። ይህም « ኤሌሂም » የሚለው ቃል ከአንድ በላይ ነገር ግን ጥምር አንድ ስም ነው። ሌሎች የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች ደግሞ ይህን ጥምር ስም በተናጠል አብ ወልድና መንፈስ ቅዱስ እንደሆነ ይገልጻሉ /ማቴ 28፤19/ በፍጥረት ውስጥ አብ እንደፈጠረ /1ቆሮ 8:6/ ወልድ እንደፈጠረም /ዩሐ 1:3 ኤፌ 2: 10 ቆላ 1:17 / መንፈስ ቅዱስም እንደፈጠረ /ኢዮብ 33፤4፤ ዘፍ 1፤2/ ያስረዳናል። ይህም በፍጥረት ስራ ውስጥ ሦስቱም በአንድነት እንደፈጠሩ ሲያረጋግጥልን « ሰውን በመልካችን እንደ ምሳሌያችን እንፍጠር» በማለት በብዜት ስም ራሳቸውን ጠርተዋል። በአንድነት ስም ደግሞ በዚያው ምእራፍና አንቀጽ ውስጥ እግዚአብሔርም አሰ ወይም እግዚአብሔርም ወንድና ሴት አድርጎ ፈጠራቸው ይላል።» አለና ፈጠረ የሚሉት ቃላት የአንድነት ስያሜ እንጂ የብዜትን ቃል የማገልጹ አይደሉም ። /ዘፍ 1፤26-27/

እንግዲህ ፈጣሪ ስላሴ /እግዚአብሔር/ ብቻ እንደሆነና ብቻውን እንደፈጠረ መጽሐፍ ቅዱስ በበርካታ ስፍራዎች ይናገራል ፤ ከነዚህም ውስጥ ፦

« ሰማያትን የፈጠረ እግዚአብሔር እርሱ ምድርን የሠራና ያደረገ ያጸናትም መኖሪያም ልትሆን እንጂ ለከንቱ እንድትሆን ያልፈጠራት አምላክ እንዲህ ይላል፡- እኔ እግዚአብሔር ነኝ ከእኔም በቀር ሌላ የለም።» /ኢሳ 45፤18/

« ሰማይንና ምድር የሠራ እግዚአብሔር ከጽዮን ይባርክህ »
/መዝ (134)፤3/

« ሰማያትን ፈጠረ ምድርንና በውስጧ ያለውን ያጸና በእርሷም ላይ ለሚኖር ህዝብ እስትንፋስን ፤ ለሚሄዱባትም መንፈስን የሚሰጥ አምላክ እግዚአብሔር ነው » /ኢሳ 42፤5-7/

« ሰማያትን በጥበብ የሠራ ምሕረቱ ለዘላለም ነውና ብቻውን

ታላላቅ ብርሃናትን የሠራ ምሕረቱ ለዘላለም ነውና።/መዝ (136): 4-9/
 ሐዋርያትም በጸሎታቸው ጊዜ “ጌታ ሆይ አንተ ሰማዩንና ምድሩን
 ባሕሩንም በእርሱም የሚኖረውን ሁሉ የፈጠርህ” ብለዋል /ሐዋ 4:24/
 መላዕክትም በሰማያት ሲያመሠግኑት “ጌታችንና አምላካችን ሆይ
 አንተ ሁሉን ፈጥረሃልና ስለፈቃድህም ሆነዋልና ተፈጥረውማልና
 ክብር ውዳሴ ኃይልም ልትቀበል ይገባሃል እያሉ በዙፋኑ ፊት
 አክሊላቸውን ያኖራሉ። /ራዕ 4:11/

አንቀጽ 5

ብለ እኛ ስለሰዎች ስለ መዳናችን ከሰማያት ወረደ!!! በመንፈስ

ቅዱስ ግብር ከቅድስት ድንግል ማርያም ፈጽሞ ሰው ሆነ

1. «ብለ እኛ ስለ ሰዎች ስለ መዳናችን ከሰማያት ወረደ»

ስለ ሰዎች መዳን ስናነሳ ውሃን ከጥሩ ነገርን ከሰሩ እንዲሉ
 ከፍጥረቱ ጀምሮ የሆነውን ማንሳት የግድ ይሆናል ምክንያቱም
 ከመጀመሪያ ጀምሮ የሰውን ምንነትና ሃላፊነት እንዲሁም
 የእግዚአብሔርን ዓላማና ፍቅርንም የምንረዳበት ዋነኛ መሠረት
 ስለምናገኝ የእግዚአብሔር የማዳንና የሰውን የማዳን እውነት በሚገባ
 መረዳት ያስችለናል።

በመጀመሪያ እግዚአብሔር ሰውን ከመፍጠሩ በፊት በጥሩ
 ሁኔታ ውስጥ ያስቀምጠው ዘንድ ሁኔታዎችን በቅድሚያ አመቻ
 ቸለት። ይህም በዘፍጥረት መጽሐፍ ምዕራፍ 1 እና 2 ተገልጾ ስናነብ
 አጠቃላይ ሁኔታው እንዲህ ነበር።

1. ብርሃኑ መልካም ነበር /ዘፍ 1:4/

2. የተገለጠው የብስና የተከማቸው የባህር ውሃ መልካም ነበር

/ዘፍ 1:10/

3. በየወገኑ የበቀለው የምድር አዝርእት ሁሉ መልካም ነበር/ዘፍ 1:12/

4. በምርድ ላይ የሚያበሩት ፀሀይ ጨርቃና ከዋክብት መልካም
 ነበሩ /ዘፍ 1:18/

5. ከጠፈር በታች የሚበሩ አእዋፋት በባህር ውስጥ ያሉ አሳዎችና ተንቀሳቃሽ ፍጥረታት መልካም ነበሩ /ዘፍ 1:21 /
6. የምድር አራዊትና ፍጥረታት ሁሉ መልካም ነበረ /ዘፍ 1:25/

ከዚህ ሁሉ የመልካም ሙላት በኃላ ሰውን በራሱ መልክና አርአያ ፈጠረው ያም ከሁሉ የተሻለ ሁኔታ እጅግ መልካም ነበረ /ዘፍ 1:31/ እጅግ መልካም አድርጎ መፍጠር ብቻ ሳይበቃ:-

1. ሰውን የፍጥረታት ሁሉ ገዥ አድርጎ ሾመው /ዘፍ 1:26-28/
2. የተባረከ ሠው እንዲሆን ባረከው / ዘፍ 1:26/
3. የሚያስፈልገውን ምግብ ሁሉ ያለድካም ሰጠው ዘፍ 1:30/
4. የሚያምር የአትክልት ስፍራ ተክሉ ኤደን ገነትን መኖሪያው አድርጎ ሰጠው /ዘፍ 2:8/
5. እንደ ጥሩ አሳዳጊ አባት ትእዛዝን ሰጠው:: የሞትንና የህይወትን ሁኔታ በግልፅ አስቀምጦ አስረዳው /ዘፍ2:16-17/
6. ብቻውን መሆን እንደሌለበትም አስቦ የምትመቸውን ቆንጆ ረዳትን (ሚስትን) ሰጠው /ዘፍ 2:16-21/
7. ሁልጊዜም እየመጣ ይገባቸው ነበር /ዘፍ 3:8/

ከዚህ ሁሉ እጅግ መልካም በኋላ ሰው በዚህ ህይወት መንገድ መቀጠል አልያም የሞትን መንገድን የመምረጥ ሙሉ ፈቃድና ሙሉ ነፃነት ነበረው:: ባጋጠመውም የዲያቢሎስ ፈተና «እንደ እግዚአብሔር» ለመሆን በምኞት ተሞልቶ በእግዚአብሔር ትዕዛዝ ላይ አመፀ /ዘፍ 3:1-6/ በዚህ ምክንያትም የመጀመሪያዎቹ ቤተሰቦች ራቁታቸውን እንደሆኑ አወቁ ፤እርስ በርሳቸውም ተፋፈሩ፤በእግዚአብሔር ፊት የመቅረብ ድፍረት አጥተው እንደመሰላቸው ተሸሽጉ፤እርስ በርሳቸው

መካሰስ ጀመሩ፡ ለሌቲቱም በጭንቅ መፅነስና መውለድ ከዚያም ለባልዋ መገዛት፤ ለእርሱም በህይወት ዘመኑ ሁሉ በድካም መኖር፤ ዘመኖቹ ጥቂቶች ሆነው ወደአፈር መመለስ፡ ለዲያብሎስም መቀጥቀጥ፡ምድርም ከሰው የተነሳ እሾህና አሜኬላን እንድታበቅልና የማትመች መሆንን ወረሱ።በዚህም ሳይቆም ከኤደን ገነት ተባረሩ። ከእግዚአብሔር ጋርም የነበረው የጌተሰብ ግንኙነት ደበዘዘ።ሲገዛቸው የነበሩትም እንስሳት ያስደነግጡትና ብሎም ያጠቁት ጀመር።ከዚህ በጎ ሌላ ሰው በኃጢአቱ ምክንያትም እጅግ ፈሪ ድንጉጥ በራሱ የማይተማመን እርስ በእርስ የሚጠላላና የሚገዳደል ልቡ በክፋት የተሞላ ብሎም ዘላለማዊ ሞት በመጠባበቅ የሚኖር ተስፋ ቢስ ሆነ። በአጠቃላይ የእግዚአብሔር ክብር የጎደለው ሰው ሆነ /ሮሜ 3:23/ እንግዲህ ከሰው ፍጥረት ጀምሮ ወደአለም የገባው ኃጢአት የሚተላለፍ ባህሪ ይዞ ወደ ሠው ሁሉ ደረሰ። በዚህ ሳቢያ ዛሬ እያንዳንዱ ሰው ወደ ኃጢአት የሚጎትተው ኃይል በውስጡ ይታገለጻል። መልካሙን ለማድረግ ሲመኝ ክፍውን ነገር እንዲያደርግ ይገደዳል። ሐዋሪያው ጳውሎስ ስለራሱ ህይወት በምሳሌነት ሲተርክ «እኔን ከኃጢአት በታች ስሆን የተሸጥኩ የስጋ ነኝ የማደርገውን አላውቅምና የምጠላውን ያን አደርጋለሁና ፡ዳሩ ግን የምወደውን እርሱን አላደርገውም የማልወደውን ግን የማደርግ ከሆንኩ ... የማደርገው አሁን እኔ አይደለሁም። በእኔ የሚያድር ኃጢአት ነው እንጂ በእኔ ማለት በስጋዬ በጎ ነገር እንዳኖር አውቃለሁና ፈቃድ አለኝና መልካሙን ግን ማድረግ የለኝም። የማልወደውን ክፉ ነገር አደርጋለሁና ዳሩ ግን የምወደውን የማደርግ ከሆንኩ ግን ያን የማደርገው አሁን እኔ አይደለሁም በእኔ የሚኖር ኃጢአት ነው እንጂ። እንግዲያስ መልካሙን አደርግ ዘንድ ሰወድ በእኔ ክፉ እንዲያድርብኝ ህግን አገኛለሁ። በውስጡ ሰውነቴ በእግዚአብሔር ህግ ደስ ይለኛልና።ነገር ግን በብልቶቼ ከአይምሮየ ህግ ጋር የሚዋጋውንና

በብልቶቼ ባለ በኃጢአት ህግ የሚማርከኝን ሌላ ህግ አያለሁ እኔ ምንኛ ጎስቋላ ሰው ነኝ! ስለዚህ ሞት ከተሰጠ ሰውነት ማን ያድነኛል?» በማለት የሚያድነውን በብርቱ ሲፈልግ እናገኘዋለን።/ሮሜ 7:14-20 /

ማንም ሰው ከዚህ እውነት ራሱን ሊያገል አይችልም። በሰው ውስጥ ከጥንት ጀምሮ የመጣ ኃጢአት አለ። ይህም ኃጢአት ቤተ ክርስቲያን የውርስ ኃጢአት ብላ ትጠራዋለች። እያንዳንዱ ሰው በህይወት ዘመኑ የሚፈፀማቸው የገቢር (የድርጊት) ኃጢአቶች ከውስጥ ሰውነቱ የኃጢአት ኃይልና ዘር ስላለ እንዲፈፀማቸው ስለሚገደድ የሚፈጽማቸው ድርጊቶች ብቻ ሆነው እናገኛቸውዋለን። ይህም ሰውን አስገድደው ኃጢአት ያሰሩት የጥንተ ኃጢአት ኃይል በመሆኑ የተገደደው ሰው ኃጢአቶቹን ከፈፀማቸው በኋላ የፀፀት ስሜት በእጅጉ ተሰምቶት «እኔ ምንኛ ጎስቋላ ሰው ነኝ»/ሮሜ 7:20 / በማለት ይጸጸታል ፡ ጽድቅንም ይጠማል ።የእግዚአብሔር ቃል ስለውርስ ኃጢአት፡-

«ኃጢአት በአንድ ሰው ወደአለም ገባ በኃጢአትም ሞት፤እንደዚሁም ሁሉ ኃጢአት ስላደረጉ ሞት ለሰው ሁሉ ደረሰ ...በአዳም መተላለፍ ምሳሌ ኃጢአትን ባልሰሩት ላይ እንኳ ...ሞት ነገሰ» /ሮሜ 5: 12-14/

«በአንድ ሰው በደል ብዙዎች ሞተዋልና ... አንድ ሰውም ኃጢአትን በማድረጉ እንደሆነው መጠን ...በአንዱም በደል ሞት በአንዱ በኩል ነገሰ... በአንድ በደል ምክንያት ፍርድ ለኩነኔ እንደመጣ ...በአንዱ ሰው አለመታዘዝ ብዙዎች ኃጢአተኞች እንደሆኑ ... በደልም እንዲበዛ ህግ ጭምር ገባ» /ሮሜ 5:15-19/ በማለት ይገልጻል።

እንግዲህ ከዚህ ኃጢአት ሀይል ለመዳን እንዳንደች እንደሚያደርጉት ውጫዊ ሰውነትን በመታጠብ አልያም ሰውነትን በመግረፍና በማጎሳቆል ብሎም በመቆረጥ እንዲሁም ሐይማኖታዊ ስርአቶችን በጥንቃቄ በመፈፀም ... ወዘተ ሊወገድ ከቶ የማይቻል ነው።

አባ መልክ ፀዲቅ ሊቀ ጳጳስ ስለዚህ ጉዳይ ሲናገሩ ቤተ ክርስቲያናችን እንደምታስተምረው የሰው ነገድ አባት የሆነው አዳም በተፈጠረበት ንፅሐ ጠባይዕ ለብዙ ጊዜ አልቆየም፤ ወዲያው ህግ አፍራሽ ሆኖ ወደቀ እንጂ። እንዲሁም የነገድ ሁሉ አባት እንደመሆኑ በእርሱ መውደቅ ምክንያት ልጁን የልጅ ልጁን ሁሉ ይዞ ወደቀ፤ ይኸ የሰው ነገድ አባት የተባለው ከስህተት በኋላ ባህሪው ወደ ሀጢአት ያዘነበለ ስለሆነ ከሰው የተገኙት ሁሉ በጠባያቸው ህግ አፍራሽ ስለሆኑ በእግዚአብሔር በኩል ለቅጣት የተዘጋጁ ሆኑ። ይኸን የመሰለውን ቅጣት ያመጣው ጥንተ አብሶ የተባለው የአዳም ስህተት ነው... ትልቁ ፍጥረት አዳም ከእግዚአብሔር ፈቃድ ይልቅ የዲያቢሎስን ፈቃድ መፈፀም አስደሰተው ከእግዚአብሔር ፈቃድ ይልቅ የራሱን የግሉን ፍላጎት ማሟላት ጠቃሚ መስሎ ታየው፤ ስለዚህ እርሱም ሚስቱም አትብሉ የተባሉትን የዛፍ ፍሬ በሉ በዚህን ጊዜ ከክብራቸው ተዋረዱ አዳም ለጊዜው ኃጢአት መስራቱ ብቻ ሳይሆን ባህሪውም ወደ ኃጢአት ያዘነበለ ሆነና በእርሱ ጠባይ የሚወለደው ሁሉ የኃጢአት ባሪያ ሆነ ማኅደረ መንፈስ ቅዱስ የነበረው አካሉ ከኃጢአቱ ብዛት የተነሳ ማኅደረ መንፈስ ቅዱስ ከሆነው ራቀ እግዚአብሔርን ከሚያስደስት ፈቃዱንም ከሚፈፅም ይልቅ የሰው ልጅ ከራሱ ጋር የሚነጋገር የራሱንም ፈቃድ የሚፈጽም ሆነ ... ኃጢአቱም የወል ሆኖ ከባህርዩ እየወረሰ የኃጢአተኛ ልጅ ኃጢአተኛ እየተባለ ኖሯል ። ከዚህም ከጥንተ አብሶ ከተባለው ኃጢአት ማንም የሰው ልጅ የሆነ ሁሉ ሊያመልጥ አልቻለም ሁሉም በደለኛ ተባለ።

በአዳም በደል የሰው ልጅ ሁሉ በደለኛ እንደ ተባለና በበደሉ ሁሉም እንደ ገባ ስለዚህም ቅጣቱ በሁሉም ዘንድ የተላለፈ መሆኑን ቅዱስ መጽሐፍ ትወፊትም በሰፊው ያስረዳሉ ከሰው ወገን ምንም ጸድቅ እንደማይገኝ ሁሉም በደለኛ እንደሆነ ሊዮብ እንዲህ ሲል ይመሰክራል። “ክርኩስ ማነው ንጽህናን የሚያወጣ? አንድም የለም፤

የሰው ዕድሜ በምድር ላይ 1 ቀን ቢሆንም፡፡ ኢዮብ 14:4 ብለዋል፤፤⁵⁷

ስለ ውርስ ኃጢአት እያንዳንዱ ሰው በውስጡ ከኃጢአት ለመዳን የሚያደርገው ትግል ምስክር ሆኖ መጽሐፍ ቅዱስ በበለጠ ሁኔታ ስለዚህ እውነት ያረጋግጥልናል፡፡

“ እነሆ በአመጸ ተጸነስኩ እናቴም በኃጢአት ወለደችኛ

/መዝ (51) 15/

“ ሰውስ ከእግዚአብሔር ፊት ጻድቅ ይሆን ዘንድ ከሴትስ የተ ወለደ ገጹህ ይሆን ዘንድ እንዴት ይቻላል” /ኢዮብ 25፤4/

“ ጻድቅ የለም አንድ ስንኳ አስተዋይም የለም እግዚአብሔርንም የሚፈልግ የለም ሁሉ ተሳስተዋል በአንድነትም የማይጠቅሙ ሆነዋል” /ሮሜ 3:11/

“ ልዩነት የለምና ሁሉ ኃጢአትን ሰርተዋልና የእግዚአብሔርም ክብር ጎድሏቸዋል” /ሮሜ 3፤23/

“ ኃጢአት የለብንም ብንል ራሳችንን እናስታለን እውነትም በእኛ ውስጥ የለም ... ኃጢአትም አላደረግንም ብንል ሐሰተኛ እናደርገዋለን ቃሉም በእኛ ውስጥ የለም፡፡” /1ኛ ዮሐ 1፤8-10/

እንግዲህ በዚህ ምክንያት ዓለም በሙሉ በክፉ እንደተያዘ እናውቃለን /1ኛዮሐ 5፤19/ እንዲያውም ዲያብሎስ የዚህ ዓለም ገዢ ለመሆን በጌቷል በክፉቱ ሞልቶ አስቷታልና / ዮሐ 14:30፤ 2ኛቆሮ 4:4፤ ዮሐ 12፤31፤ ራዕ 12፤19/ ስለዚህ ከምድር አዳኝ ሊነሳ ከቶ አልቻለም አይችልም ፡፡ ብቃት ያለው የለምና ሁሉ በኃጢአት ተይዘዋልና፡፡ /ኢሳ 59፤16/ ከመላዕክትም ወገን አልተገኘም የለም ከእነርሱም ሊሰው /አንድ ሶስተኛው/ ስተው ወድቀዋልና/ራዕ 12፤4፤ ይሁዳ 1፤6፤ 2ኛጴጥ 24፤ ዕብ 2፤2/ ሲለዚህ እግዚአብሔር ፍቅር ስለሆነ ሰውንም ለዘላለም ሊጥለው ስላልወደደ አብ በእቅፉ ያለውን አንድኗ ልጁን ወልደ እግዚአብሔር ኢየሱስ ክርስቶስን አዳኝ እንዲሆን

ወደ ዓለም ከሰማየ ሠማያት ላከው /ዮሐ 3:16 -17፤ ዮሐ 1:18/ ኢየሱስ ክርቶስም ለህዝቡ ሲናገር “እናንተ ከታች ናችሁ እኔ ከላይ ነኝ እናንተ ከዚህ ዓለም ናችሁ እኔ ከዚህ ዓለም አይደለሁም፡፡

እግዲህ በኃጢአታችሁ ትሞታላችሁ አልጋችሁ እኔ እንደ ሆንኩ ባታምኑ በኃጢአታችሁ ትሞታላችሁና አላቸው /ዮሐ 8:23/ ደግሞም የላከኝ ፈቃድ ለማድረግ ከሰማይ ወርጃለሁና ብሏል /ዮሐ 6:38/

መጽሐፍ ቅዱስም “ከሰማይ የወረደው ... እርሱም በሰማይ የሚኖረው የሰው ልጅ ነው” እንዲሁም ከሰማይ የሚመጣው ከሁሉ በላይ ነው” በማለት ይመሰክርለታል /ዮሐ 3:13፤ ዮሐ 3:31/ ኢየሱስ ክርስቶስ ወደዚህ ምድር ከሰማያት የወረደበት ዋና ዓላማ የሰው ልጆችን ለማዳን ሆኖ ይህም ሲዘረዘር፡-

1. የዘላለምን ህይወት ይሰጥ ዘንድ / ዮሐ 3:16-17፤

ዮሐ 10:10፤ ዮሐ 3:36፤ 1ኛዮሐ 5:11-12/

2. የዲያብሎስን ሥራ ያፈርስ ዘንድ /ዮሐ 3:8፤ ሉቃ

19:10፤ ቆላ 1:13/

3. ራሱን ለብዙዎች ቤዛ አድርጎ ይሰጥ ዘንድ

/ማቴ 20:28/

4. አዲስ ልደትን ይሰጥ ዘንድ /ዮሐ 1:12፤ 1ዮሐ 3:1-2/

5. ከእግዚአብሔር አባት ጋር የፈረሰውን ግንኙነት /ህብ

ረት/ ያድስ ዘንድ /1ዮሐ 1:3 ነው፡፡

ሐዋርያው ጳውሎስ “ለዚህ ሞት ከተሰጠ ሰውነት ማን ያድነኛል?” ካለ በኋላ በኢየሱስ ክርቶስን አዳኝነት በማመን እግዚአብሔርን አመስግኗል /ሮሜ 7:24/ እንዲያውም በክርስቶስ ኢየሱስ ያለው የህይወት መንፈስ ሕግ ከኃጢአትና ከሞት ሕግ አርነት አውጥቶኛልና፡ ብሎ ስለ ራሱ ከመሰከረ በኋላ ሐዋርያነቱ ለሌሎች መልእክቱን ሲያስተላልፍ “ክርስቶስ በእናንተ ውስጥ ቢሆን ሰውነታችሁ በኃጢአት ምክንያት የሞተ ነው መንፈሳችሁ ግን በጽድቅ ምክንያት ሕያው ነው፡፡

ብሏል /ሮሜ 8:1፣ 10/ ይህም የማዳን ተግባሩ እግዚአብሔር እርሱ ራሱ እንደ ወደደን ስለ ኃጢአታችንም ማስተሰርያ ይሆን ዘንድ ልጁን እንደ ላከ እንጂ እኛ እግዚአብሔርን እንደ ወደድነው አይደለም።

/1ኛዮሐ 4:10/ ይህንንም በግላችን ይሁን በቤተክርስቲያን ደረጃ “እኛ ም አይተናል አባትም ልጁን የዓለም መድኃኒት እንዲሆን እንደ ላከው እንመሰክራለን” ልንል ይገባናል /1ዮሐ 4:14/

2. ብመንፈስ ቅዱስ ግብር ከቅድስት ድንግል ማርያም ፈጽሞ

ሰው ሆነ »

« መላኩ ገብርኤል ናዝሬት ወደ ምትባል ወደ ገሊላ ከተማ ከዳዊት ወገን ለሆነው ዮሴፍ ለሚባል ሰው ወደ ታጩች ወደ እንዲት ድንግል ከእግዚአብሔር ዘንድ ተላከ የድንግሊቱም ስም ማርያም ነበረ ... መልአኩም እንዲህ አላት፡- ማርያም ሆይ በእግዚአብሔር ዘንድ ጸጋ አግኝተሻልና አትፍሪ እነሆም ትጸንሻለሽ። ወንድ ልጅም ትወልዳለሽ ስሙም ኢየሱስ ትይዋለሽ፤ እርሱ ታላቅ ይሆናል። የልዑል ልጅም ይባላል ። ጌታ አምላክም የአባቱን የዳዊትን ዙፋን ይሰጠዋል። በያዕቆብ ቤትም ላይ ለዘላለም ይነግሳል ለመንግስቱም መጨረሻ የለውም። ማርያምም መልአኩን፤ ወንድ ስለ ማላውቅ ይህ እንዴት ይሆናል? አለችው። መልአኩም መልሶ እንዲህ አላት፡- መንፈስ ቅዱስ በአንች ላይ ይመጣል የልሁልም ኃይል ይጸልልሻል። ስለዚህ ደግሞ ከአንቺ የሚወለደው ቅዱሱ የእግዚአብሔር ልጅ ይባላል ... ለእግዚአብሔር የሚላነው ነገር የለምና፡ ማርያም እነሆኝ የጌታ ባርያ እንደ ቃልህ ይሁንልኝ አለች መልአኩም ከእርሷ ሄደ። / ሉቃ 1፡26-38/ ከዚህ ክፍል እንደ ምንረዳው ኢየሱስ ክርቶስ ከቅድስት ድንግል ማርያም ያለ ወንድ ዘር - ስጋናደም ነስቶ / ወሰዶ / እንደሚወለድና ፍጹም ሰው እንዲሆንና «የእግዚአብሔር ልጅ እንደሚባል በትክክል መረዳት ይቻላል።

ስለዚህ ጉዳይ በስፋት በምሥጢረ ሥጋዊ ርእስ ስር አይተነዋል።

በዚህ አስተምህሮ ላይ የጥንት አባቶች ያላቸው እምነታዊ አቋም

« እርሱ ልዩ መድኃኒታችን በተለየ አካሉ ከሰማያት የወረደ በቅድስት ድንግል ማርያም ማሕፀን አደረ ። ለእኛ ድንገትን ያደርግልን ዘንድ በግብረ መንፈስ ቅዱስ ከእመቤታችን ቅድስት ድንግል ማርያም ነፍስን ስጋን ተዋሐደ። በባሕርዩ መለወጥ የሌለበት ቃልም ከእርሷ ተወለደ / ማቴ 1:18-25/ ሰው ሆነ እኛን ለማዳን ከሰው ባሕርይ ስጋን ተዋሐደ እግዚአብሔር ቃል ይህ ነው። ከአብ የተገኘ ፍጹም እርሱ ሕጻጽ የለበትም የሰውን ስራ ፈጸመ እኛን ለማዳን ስለ እኛ ሰው ሆነ እንደ ሰው ነፍስን ስጋን ፈጽሞ ተዋሐደ /ዮሐ 1:1-14/። ከአብ የተገኘ ፍጹም አምላክ ነው። ፍጹም ሰውም ሆነ በሐሰት በምትሐት አይደለም በግብረ መንፈስ ቅዱስ እግዚአብሔር ቃልን ከወሰዳቸው ከእመቤታችን ከቅድስት ድንግል ማርያም ፈጽሞ ሊያዋህደው በእውነት ፈጽሞ አካልን ፈጠረ እንጂ ... እርሱ ቃል ስጋ ሆነ እንጂ የመላክትን ባህርይም ሰው ወደ መሆን አልለወጠውም።»⁵⁸

ደግሞም ኤራቅሊጦስ እንዲህ አለ። «የታመነ የከበረ የተመሰገነ ስለ ሚሆን ስለየሴፍ የምንናገረውን እንወቅ። እርሱ በእመቤታችን በቅድስት ድንግል ማርያም የሚፈጸመውን ምስጢር አላወቀምና አገልጋይ የሆነለት ምስጢር ምን እንደሆነ አላወቀም። ለእርሱ ከታጨችለት ከድንግል ነብያት ስለ እርሱ የተናገሩለት ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ያለ ዘር እንዲወለድ አላወቀም። በነብይ እንደተነገረ ሕጻን ያለ አባት ከድንግል እንዲገኝ አላወቀም። /ኢሳ :14፣ ኢሳ 9፤6-7/ ድንግል ሆኗ ፲ፋ ያለዘር የፀነሰች የድንግልን የሆኗን መግፋት ባየ ጊዜ የሴፍ ልቡ አዘነ ።የንጽሕት እመቤታችንን ምስጢሯን ፈጽሞ መረመረና በማያውቀው ምስጢር

ጸንሳ ቢያገኛት በጽኑ አሳብ በማውጣት በማውረድ ተያዘ ፀንሳ አገኛ ት። በዘር የፀነሰችም መሰለው። ከርሷ የሚወለደው በግብረ መንፈስ ቅዱስነውና አንተም እንደ ምትጠራጠረው አይደለምና ዮሴፍ አትፍራ ብሎ ከእግዚአብሔር የተላከ መልአክ እስኪነግረው ድረስ። ዮሴፍም ይህን በሰማ ጊዜ ንጽህናዋንም አመነ ነብዩ ኢሳያስ እነሆ ድንግል እግዚአብሔር ከእኛ ባህሪ ጋር አንድ ሆነ ማለት ነው ብሎ የተናገረላትን ድንግል እርሷ እንደ ሆነች አወቀ። ማቴ 1:18-25፤ ሉቃ 1:26-39፤ ኢሳ 7:14⁵⁹ ሌላው ድንግል ማርያም እንደ ማንኛውም ሰው እንደ መሆኗ መጠን የሰው ዘር ያለ ልዩነት እንደበደለ ሁሉ ሠው ነችና ፍጡር በመሆና «ጌታየ አምላኬ» ኃጢአተኛ እንደ መሆኗም «መድሃኒቱ» ብላዋለች /ሉቃ1:47/። ምክንያቱም የሃጢአት ሕመምተኞች እንጂ ጤነኞች ባለ መድሃኒት አያስፈልጋቸውም /ማቴ 9:12/ ቅዱስ ያፌድም «አንጂሐ ሥጋሃ ላዕሌሃ ኅደረ ቀዲሶ ኪዳነ ኅብ ማርያም ኅደረ - ስጋዋን አንጽቶ ቀድሶ በማርያም ላይ አደረ ብሏል»⁶⁰ ይህም ድንግል ማርያም ከመጸነሷ በፊት ኃጢአት እንደነበረባት ያስረዳል። አበውም « ቃል በግብረ መንፈስ ቅዱስ ከሰው የተነገረው ትርጓሜም ከሐድያን መናፍቃን ሰዎች እንደ ሚያስቡት ለመንፈስ ቅዱስ ሥጋ ኖሮት ወይም የተፈጠረ ሆኖ አይደለም መንፈስ ቅዱስ የማርያምን ሥጋ አነጻ ቀደሰ የአብ አካላዊ ቃልንም ለመጽነስ የበቃች እንደሆነች እነጂ አሉ።⁶¹ ስለዚህ ቅዱሱ የእግዚአብሔር ልጅ እንዲወለድ የግድ የመንፈስ ቅዱስ መጸለል/መጋረድ መሸፈን ማጥለል ያስፈልግነበር። /ሉቃ 1:35/

59. ሃይማኖት አበው ዘኤራቅሊጣስ ም 48፤28-25

60. ድን ዘፍልስታ ኪዳነ ምሕረት

61 ሃይማኖት አበው ዘኅርኅሪዮስ ምዕ 36፤19

አንቀጽ 6

ሰው ሆኖ በጴንጤናዊው በጳላጦስ ዘመን ስለ እኛ ተሰቀለ
ታመመ ሞተ ተቀበረም። በሶስተኛው ቀን ከሙታን ተ
ለይቶ ተነሳ በቅዱሳት መጽሐፍት እንደ ተጻፈ።”

1. በጴንጤናዊው በጳላጦስ ዘመን

በዚህ ክፍል የጳላጦስ ስምና አገር የተጠቀሰበት ምክንያት የጌታ ሞትና ትንሳኤ የተጻፈበትን ዘመን ለማመልከት ነው። የድርጊቱን ታሪካዊነትና እውነተኛነት ለመግለጽ ነው። አስራኤል የሮማ ቅኝ ግዛት በነበረችበት ዘመን የጢባሪዮስ ቂሳር እንደራሴ፡ ጴንጤናዊ ጳላጦስ አገሪቱን ያስተዳድር በነበረ ወቅት የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስን ሕመማትና ሞት በእርሱ ዳኝነት እንደተከናወነና ይህም ታሪኩ ምንኛ እውነተኛ እንደ ሆነ በማሳየት ያረጋግጣልናል። እንግዲህ በዚህ አንቀጽ ክርስቶስ ስለ ኃጢአታችን ሕመማቱንና ሞቱን እንደ ተቀበለ ፡በነፍስ ወደ ሲኦል እንደ ወረደ ፡ ነፍሳትን እንደ ሰበከ፡ በሦስተኛውም ቀን እንደተነሳ ይህም በቅዱሳት መጽሐፍት እንደተጻፈ እናያለን።

2. ስለ እኛ ተሰቀለ፤ ታመመ፤ ሞተ፤ ተቀበረም

በአንቀጽ 5 እንደ ተገለጸው ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሰው የሆነው የሠው ኃጢአትና ሞት ለማስወገድ ነው።፤ መጥምቁ ዮሐንስ “ኢየሱስን ወደ እርሱ ሲመጣ አይቶ እነሆ የዓለምን ኃጢአት የሚያስወግድ የእግዚአብሔር በግ፤” ብሏል /ዮሐ 1:29/ ስለዚህ ኢየሱስ ክርስቶስ የዓለምን ኃጢአት በለበሰው ሥጋ እንደሚታረድ በግ ለኃጢአታችን መስዋዕት በመሆን ምትካችን ሟች እንዲሆን የግድ ያስፈልግ ነበር። ምክንያቱም የኃጢአት ደመወዝ ሞት ነውና / ሮሜ 6:23 /። ደግሞም በእግዚአብሔርና በሰው መካከል የነበረውን ክፍተት (የጥል ግድግዳ) አፍርሶ ዘወትር መካከለኛ ለመሆን ሲቀ ካህን

ሆኖ መስዋዕት ሊያቀርብ የገድ ያስፈልገው ነበር። ምክንያም የብሉይ ኪዳን (የአሮን) የክህነት ስርዓት አክትሞ እንደ መልክ ጼዴቅ ክህነት መተካት ኪዳኑም ሊታደስ ይገባዋልና።

2.1 ሰለ እኛ ተሰቀለ

ከአዳም ጀምሮ የሠው ልጆች በሙሉ ሰለበደሉና በኃጢአታቸው ሰለ ሞቱ «ኃጢአተኞችን ሊያድን ክርስቶስ ኢየሱስ ወደ ዓለም መጣ የሚለው ቃል የታመነና ሁሉ ሊቀበሉት የተገባ ነው» /1ጢሞ 1፡15/። ምክንያቱም ሰው ከእግዚአብሔር ጋር የተጣላ ከፊቱም የተባረረ ከገነትም የወጣ ምድራዊ ነገሩ ሁሉ የተጣመመበት ፡ በሥጋው ወደ መቃብር በነፍሱም ወደ ሊኦል የወረደ ምስኪን በመሆኑና እግዚአብሔር ፍቅርና ርኅሩኅ ስለሆነ የእጁ ስራ የሆነው የሰው ልጅ ስቃይ ስላልወደደው ከራሱ ጋር የሚታረቅበትን መንገድ አዘጋጀ። ይህም መንገድ ክርስቶስ ነው/ ዮሐ 14:6/ ። ክርስቶስ የመጀመሪያውን አዳም በመተካትና ሁለተኛው አዳም የሚል ስያሜን ይዞ እርግማን በእንጨት መስቀል ነበረበትና ተሠቀለ /ሮሜ 5፡14፣ 1ቆሮ 15፡45፣ ገላ 3፡13፣ ዮሐ 19፡17-30/። በቅድሚያ ግን የክርስቶስ ስቅለት በሰው አስገዳጅነት የተፈጸመ ሳይሆን መለኮታዊ እቅድ መሆኑ ግልጽ ሊሆን ይገባል /ፊሊ 2፡8/። « እግዚአብሔር ሙላቱ ሁሉ በእርሱ እንዲኖር በእርሱም በኩል በመስቀሉ ደም ሰላም አድርጎ በምድር ወይም በሰማያት ያሉትን ሁሉ ለራሱ እንዲያስታርቅ ፈቅዷልና» /ቆላ 1፡19-20/

ለክርስቲያኖች የመስቀሉ ጥቅም

« በእኛ ላይ የነበረውንም የሚቃወመንንም በትዕዛዛት የተጻፈውን የዕዳ ጽሕፈት ደመሰሰው እርሱንም በመስቀል ጠርቆ ከመንገድ አስወግዶታል። አለቅነትንና ሥልጣናትን ገፎ ድል በመንሳት በእርሱ እያዞራቸው በግልጥ አሳያቸው » / ቆላ 2፡14-15 /

« የመስቀሉ ቃል ለሚጠፉት ሞኝነት ለእኛ ለምንድን ግን

የእግዚአብሔር ኃይል ነውና። /1ቆሮ 1፡18/

“ነገር ግን ዓለም ለእኔ የተሰቀለበት እኔም ለዓለም የተሰቀልኩበትን የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ መስቀል በቀር ሌላ ትምክህት ከእኔ ይራቅ” / ገላ 6:14 /

2.2 ስለእኛ ታመመ

- “የተናቀ በሰውም የተጠላ የሕማም ሰው ደዌንም የሚያውቅ ነው። ሰውም ፊቱን እንደ ሚስውርበት የተናቀ ነው። እኛም አላከበርነውም በእውነት ደዌያችንን ተቀበለ ሕማማችንንም ተሸክሟል ... እርሱ ግን ስለመተላለፋችን ቆሰለ ስለ በደላችንንም ደቀቀ የደኅንነታችንም ተግላጽ በእርሱ ላይ ነበረ። በእርሱም ቁስል እኛ ተፈወስን እኛ ሁላችን እንደ በጎች ተቅበዘበዝን ጠፋን። ከእኛ እያንዳንዱ ወደ ገዛ መንገዱ አዘነበለ። እግዚአብሔርም የሁላችንን በደል በእርሱ ላይ አኖረ። ተጨነቀ ተሰቃየም አፋን አልከፈተም ለመታረድ እንደሚነዳ ጠቦት በሸላቾችም ፊት ዝም እንደሚል በግ እንዲሁ አፋን አልከፈተም” /ኢሳ 53:2-7/

ለክርስቲያኖች የመታመሙ ጥቅም

“ለኃጢአት ሞተን ለጽድቅ እንድንኖር እርሱ ራሱ በሰጋው ኃጢአታችንን በእንጨት ላይ ተሸክመ በመገረፉ ቁስል ተፈወሳችሁ እንደ በጎች ትቅበዘበዙ ነበርና። አሁን ግን ወደ ነፍሳችሁ አረኛና ጠባቂ ተመልሳችኋል።” /1ጴጥ 2:24-25/

2.3 ስለ እኛ ሞተ

“ ፍቅር ሰሐቦ ለወልድ ኃይል እመንበሩ ወአብጽሆ እስከለሞት፤ ወልድ ኃይልን ፍቅር ከዙፋኑ ሳበው እስከ ሞትም አደረሰው” /ቅዳሴ ማርያም ቁጥር 127/

“ ስድስት ሰዓትም ያህል ነበረ ጨለማም እስከ ዘጠኝ ሰዓት በምድር ሁሉ ላይ ሆነ ፀሐይም ጨለመ የቤተመቅደሱ መጋረጃ ከመካከሉ

ተቀደደ:: ኢየሱስም በታላቅ ድምፅ ጮኸ፤- አባት ሆይ ነፍሴን በእጅህ አደራ እስጣለሁ አለ:: ይሄንም ብሎ ነፍሱን ሰጠ::”/ሉቃ 23:44-46/

“ጭፍሮችም መጥተው የፊተኛውን ጭን ከእርሱ ጋር የተሰቀለውን የሌላን ጭን ሰበሩ ወደ ኢየሱስ በመጡ ጊዜ ግን እርሱ ፈጽሞ እንደ ሞተ አይተው ጭኑን አልሰበሩም ነገር ግን ከጭፍሮች አንዱ ጎኑን በጦር ወጋው እንዲያውም ደምና ውኃ ወጣ ያየውም መስክሯል ምስክሩም እውነት ነው” /ዮሐ 19:32-35/

“ገና ደካሞች ሳለን ክርስቶስ ዘመኑ ሲደርስ ስለ ኃጢአተኞች ሞቶአልና ... ነገር ግን ገና ኃጢአተኞች ሳለን ክርስቶስ ስለ እኛ ሞቶአልና እግዚአብሔር ለእኛ ያለውን የራሱን ፍቅር ያስረዳል ... ጠላቶች ሳለን ከእግዚአብሔር ጋር በልጁ ሞት ከታረቅን ይልቁንም ከታረቅን በኋላ በሕይወቱ እንድናለን” /ሮሜ 5:6-10/

“መሞትን አንድ ጊዜ ፈጽሞ ለኃጢአት ሞቶአልና በሕይወት መኖርን ግን ለእግዚአብሔር ይኖራል:: እንዲሁም እናንተ ደግሞ ለኃጢአት እንደሞታችሁ ለእግዚአብሔር ሕያዋን እንደ ሆናችሁ ራሳችሁን ቁጠሩ” /ሮሜ 6:10-11/

“ የኢየሱስ ህይወት ደግሞ በስጋችን ይገለጥ ዘንድ ሁልጊዜ የኢየሱስን መሞት በሥጋችን ተሸክመን እንዘራለን::” /2ቆሮ 4:10/

2.4 ስለ እኛ ተቀባሪ

“ በመሸም ጊዜ የሴፍ የተባለው ባለ ጠጋ ሰው ከእርማትያስ መጣ እርሱም ደግሞ የኢየሱስ ደቀመዝሙር ነበር ይኸውም ወደ ጲላጦስ ቀርቦ የኢየሱስን ሥጋ ለመነው:: ጲላጦስም እንዲሰጡት አዘዘ የሴፍ ስጋውን ይዞ በንጹህ በፍታ ከፈነው ከዓለት በወቀረው በአዲሱ መቃብርም አኖረው በመቃብሩም ደጃፍ ታላቅ ድንጋይ አንከባሎ ሄደ” /ማቴ 27:57 60/

“ ዮናስ በዓሳ ነባሪ ሆኖ ሦስት ቀንና ሦስት ሌሊት እንደ ነበረ እንዲሁ የሰው ልጅ በምድር ልብ ሦስት ቀንና ሦስት ሌሊት

ይኖራል» /ማቴ 12:40/

ለክርስቲያኖች የመቀበሩ ጥቅም

« ከሞቱ ጋር አንድ እንሆን ዘንድ በጥምቀት ከእርሱ ጋር ተቀበርን » /ሮሜ 6:4/

2.5 በነፍሱ ነፍሳትን ከሲኦል እንዳወጣ

« ክርስቶስ ደግሞ ወደ እግዚአብሔር እንዲያቀርብን እርሱ ጸድቅ ሆኖ ስለ ዓመፀኞች አንድ ጊዜ በኃጢአት ምክንያት ሞቷልና። በሥጋ ሞተ በመንፈስ ግን ሕያው ሆነ። በእርሱም ደግሞ ሄደ ለወገኒ ለነበሩ ነፍሳት ለበከላቸው» /1ኛጴጥ 3:18-19/።

2.6 በሦስተኛው ቀን ከሙታን ተለይቶ ተነሳ

የክርስትና እምነት በክርስቶስ ሞትና ትንሳኤ ላይ የተመሠረተ ነው። በሞቱ የኃጢአት ስርየት አግኝተን ከእግዚአብሔር ጋር የታረቅንበት በትንሳኤው ደግሞ እምነታችንና ተስፋችን ፍጹም እውነት መሆኑን የምንመስክርበት ነው። የሙታን ትንሳኤ መኖሩን የምናምነውና የምንሰብከው ባዶ ቃል ላይ ብቻ በተመሠረተ አዋጅ ሳይሆን የክርስቶስ ሞትና መነሳትን ምስክር በማድረግ ነው/1ቆሮ 15:12-19/ እርሱ ክርስቶስ የሙታን ሁሉ በኩር ሆኗልና /ቆላ 1:19/ በነፍሱ ነፍሳት ከሲኦል እንደወጡ ሁሉ ብዙዎችም በሥጋቸው ከሙታብር ወጥተዋል ተነስተዋል በቅድስት ክተማም ታይተዋል።/ማቴ 27:52-53/

« ሕያውን ከሙታን መካከል ስለምን ትፈልጉታላችሁ? ተነስቷል። እንጂ በዚህ የለም የሰው ልጅ በኃጢአተኞች እጅ አልፎ ሊሰጥና ሊሰቀል በሦስተኛውም ቀን ሊነሳ ግድ ነው እያለ ገና በገሊላ ሳለ ለእናንተ እንደ ተናገረ አስቡ» /ሉቃ 24:5-7/

“እይሁድን ስለፈሩ ደጆቹ ተዘግተው ሳሉ ኢየሱስ መጣ በመካከላቸውም ቆሞ ሰላም ለእናንተ ይሁን አላቸው።፤፤ ደቀመዝሙርቱም ጌታን ባዩ ጊዜ ደስ አላቸው” /ዮሐ 20፤19-20/
 “መጽሐፍ እንደሚል ክርስቶስ ስለ ኃጢአታችን ሞተ ተቀበረም መጽሐፍም እንደሚል በሦስተኛው ቀን ተነሳ ለኬፋም ታየ በኋላም ለአስራ ሦስቱ ከዚያም በኋላ ከአምስት መቶ ለሚበዙ ወንድሞች በአንድ ጊዜ ታየ ... ከዚያም በኋላ ለያዕቆብ በኋላም ለሐዋርያት ሁሉ ታየ ከሁሉም በኋላ እንደ ጭንጋፍ ለምሆን ለእኔ ደግሞ ታየኝ።” /1ቆሮ 15፤3-8/

ለክርስቲያኖች የመነሳቱ ጥቅም

- “ ሞት ሆይ መውጊያህ የት አለ? ሲኦል ሆይ ድል መንሳትህ የት አለ? የሞት መውጊያ ኃጢአት ነው የኃጢአትም ኃይል ሕግ ነው ነገር ግን በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል ድል መንሳትን ለሚሰጠን ለእግዚአብሔር ምስጋና ይሁን” / 1ቆሮ 15፤55-57 /
- “ አሁን ግን ለአንቀላፋት በኩራት ሆኖ ከሙታን ተነሥቶአል ... ሁሉ በአዳም እንደሚሞቱ እንዲሁ ሁሉ በክርስቶስ ደግሞ ሕያዋን ይሆናሉና” /1ቆሮ 15፤22/
- “ ሞቱንም በሚመስል ሞት ከእርሱ ጋር ከተባበርን ትንሳኤውን በሚመስል ትንሳኤ ደግሞ ከእርሱ ጋር እንተባበራለን ... ክርስቶስ ከሙታን ተነስቶ ወደ ፊት እንዳይሞት ሞትም ወደ ፊት እንዳይገዛው እናውቃለንና” /ሮሜ 6፤5-9/
- “ ነገር ግን ኢየሱስን ከሙታን ያስነሳው የእርሱ መንፈስ በእናንተ ዘንድ ቢኖር ክርስቶስ ኢየሱስን ከሙታን ያስነሳው እርሱ በእናንተ በሚኖረው በመንፈሱ ለሚሞተው ሰውነታችሁ ደግሞ ሕይወትን ይሰጠዋል።” /ሮሜ 8፤11/

“ በክብር ወደ ሰማይ ዐረገ፤ በአባቱም ቀኝ ተቀመጠ ዳግመኛ
በሕያዋንና በሙታንም ይፈርድ ዘንድ በጌትነት ይመጣል
ለመንግስቱም ፍጻሜ የለውም »

1. “በክብር ወደ ሰማይ ዐረገ”:- ይህም ማለት እንደ ሄናክ
በመሰወጃ /ዘፍ 5፤24/ እንደ ኤልያስ በእሳት ሰረገላ/2ኛ ነገ 2፤11/
ሳይሆን ከልደቱ እስከ ሞቱ ድረስ የነበሩት መከራና ስቃይ ፈጽሞ
የአባቱን ፈቃድ አከናውኖ በተኢምራዊ ሁኔታ ከመሬት በብዙ
ጠላቶቹ ፊት በክብር ከፍ ከፍ እንዳለ የሚያስረዳ ነው።፤
“ ይህንንም ከተናገረ በኋላ እነርሱ እያዩት ከፍ ከፍ አለ ደመናም
ከዓይናቸው ሰውራ ተቀበለችው” /ሐዋ 1፡9/
“ በሰጋ የተገለጠ፤ በመንፈስ የጸደቀ፤ ለመላዕክት የታየ፤ በአህዛብ
የተሰበከ፤ በዓለም የታመነ፤ በክብር ያረገ፤፤” /1ጢሞ 3፤16/
“ ከሰማይም ከወረደው በቀር ወደ ሰማይ የወጣ ማንም የለም
እርሱም በሰማይ የሚኖረው የሰው ልጅ ነው” /ዮሐ 3፤13/
ለክርስቲያኖች የማረጉ ጥቅም
“ ነገር ግን በእግዚአብሔር ፊት ስለ እኛ አሁን ይታይ ዘንድ ወደ
እርሷ ወደ ሰማይ ገባ/ዕብ 9፤24/
2. “በአባቱም ቀኝ ተቀመጠ”:-
እርሱ ግን ስለ ኃጢአት አንድን መስዋዕት ለዘላለም አቅርቦ
በእግዚአብሔር ቀኝ ተቀመጠ ጠላቶቹም የእግሩ መርገጫ
እስኪደረጉ ድረስ ወደ ፊት ይጠብቃል” /ዕብ 10፤12-13/
“ ወደ ሰማይ ትኩር ብሎ ሲመለከት የእግዚአብሔርን ክብር
ኢየሱስንም በእግዚአብሔር ቀኝ ቆሞ አየና እነዞ ሰማያት
ተከፍተው የሰው ልጅም በእግዚአብሔር ቀኝ ቆሞ አያለሁ አለ” /
ሐዋ 7፤5456/።

“ የእምነታችንም ራስና ፈጻሚውን ኢየሱስን ተመልክተን በፊታችን ያለውን ሩጫ በትዕግስት እንሩጥ እርሱ ነውርን ንቆ በፊቱም ስላለው ደስታ በመስቀል ታግሶ በእግዚአብሔር ዙፋን ቀኝ ተቀምጦአልና።” /ዕብ 12:2/ “ የሞተው ይጻፉን ከሙታን የተነሳው በእግዚአብሔር ቀኝ ያለው ደግሞ ስለ እኛ የሚማልደው ክርስቶስ ኢየሱስ ነው ።/ሮሜ 8:34/

“ስለ እነርሱም ሊያማልድ ዘወትር በሕይወት ይኖራልና ስለዚህ ደግሞ በእርሱ ወደ እግዚአብሔር የሚመጡትን ፈጽሞ ሊያድናቸው ይችላል ።”/ዕብ 7:25/

3. ጳጳሮች ለሕይወትና ለሙታንም ይፈርድ ዘንድ በጌትነት ያመጣል

“ የገሊላ ሰዎች ሆይ ወደ ሰማይ እየተመለከታችሁ ስለምን ቆማችኋል? ይህ ከእናንተ ወደ ሰማይ የወጣው ኢየሱስ ወደ ሰማይ ሲሄድ እንዳያችሁት እንዲሁ ይመጣል አሉአቸው”
/ሐዋ 1:11/

“ ስለዚህ ነገር ሙታንንም ሕይወትንም ይገዛ ዘንድ ክርስቶስ ሕይወትም ሆኖአልና” /ሮሜ 14:9/

“ የሰው ልጅ በክብሩ በሚመጣበት ጊዜ ከእርሱም ጋር ቅዱሳን መላዕክቱ ሁሉ በዚያን ጊዜ በክብሩ ዙፋን ይቀመጣል አሕዛብም ሁሉ በፊቱ ይሰበሰባሉ እረኛም በጎቼን ከፍየሎች እንደሚለይ እርስ በእርሳቸው ይለያቸዋል ። በጎችን በቀኙ ፍየሎችንም በግራው ያቆማቸዋል ... እነዚህም ወደ ዘላለም ቅጣት ጻድቃን ግን ወደ ዘላለም ሕይወት ይሄዳሉ ። /ማቴ 25:31-46/።

“ ለዚያች ቀን ወይም ለዚያች ሰዓት ግን የሰማይ መላዕክትም ቢሆኑ ልጅም ቢሆን (በሥጋ) ከአባት በቀር የሚያውቅ የለም ጊዜው መቼ እንዲሆን አይታወቅምና ተጠንቀቁ።ትጉና ጸልዩ።”/ማር 13:32-33/

« እነሆ ከደመና ጋር ይመጣል ዓይንም ሁሉ የወጉትም ያዩታል የምድርም ወገኖችም ሁሉ ስለእርሱ ዋይ ዋይ ይላሉ» :: /ራዕ 1፡7/

« ለእንዳንዶችም የሚዘገይ እንደሚመስላቸው ጌታ ስለ ተስፋ ቃሉ አይዘገይም ::ነገር ግን ሁሉ ወደ ንስሐ እንዲደርሱ እንጂ ማንም እንዳይጠፋ ወዶ ስለእናንተ ይታገላል:: የጌታ ቀን እንደ ሌባ ሆኖ ይመጣል» /1ኢፕ 3፡9-10/

ለክርስቲያኖች ዳግመኛ የመምጣቱ ጥቅም

« እኛ አገራችን በሰማይ ነውና ከዚያም ደግሞ መድሃኒትን እርሱም ጌታ ኢየሱስ ክርቶስን እንጠባበቃለን» /ፊሊ 3፡20/

« ከእንግዲህ ወዲህ አይራቡም ከእንግዲህም አይጠሙም ጸሐይም ትኩሳትም ሁሉ ከቶ አይወርድባቸዋል:: በዙፋኑ መካከል ያለው በጉ እረኛቸው ይሆናልና :: ወደ ሕይወትም ውሃ ምንጭ ይመራቸዋልና ::እግዚአብሔርም እንባዎችን ሁሉ ከአይናቸው ያብላል ::»/ራእ 7:16-17/

«ወደ ፊት የጽድቅ አክሊል ተዘጋጅቶልኛል ይህንንም ጻዲቅ ፈራጅ የሆነው ጌታ ያን ቀን ለእኔ ያስረክባል ደግሞም መገለጡን ለሚወዱ ሁሉ እንጂ ለእኔ ብቻ አይደለም» ::

/2ጢሞ 4:8/

« ጥበበኞችም እንደ ሰማይ ጻዳል ብዙ ሰዎችንም ወደ ጽድቅ የሚመልሱ እንደክዋክብት ለዘላለም ይደምቃሉ »/ዳን 12:3/

«በልጁ የማያምን የዘላለም ሕይወት አለው» /ዩሐ 3:36/

« ጽድቃን ግን ወደ ዘላለም ሕይወት ይሄዳሉ::»/ማቴ 25 :46 /

« አሜን ጌታ ኢየሱስ ሆይ ና» /ራዕ 22፡20/

4. ለመንግስቱ ፍጻሜ የለውም

“ እርሱ ታላቅ ይሆናል የልዑል ልጅ ይባላል ጌታ አምላክም የአባቱን የዳዊትን ዙፋን ይሰጠዋል በያዕቆብ ቤትም ላይ ለዘላለም ያነግሰዋል ለመንግስቱም መጨረሻ የለውም »

/ሉቃ 1:32-33/

“ ወገኖችና አሕዛብ በልዩ ልዩ ቋንቋም የሚናገሩ ሁሉ ይገዙለት ዘንድ ግዛትና ክብር መንግስትም ተሰጠው ግዛቱም የማያልፍ የዘላለም ግዛት ነው መንግስቱ የማይጠፋ ነው” ::

/ዳን 7:14/

“ ከዛሬ ጀምሮ እስከ ዘላለም ድረስ በፍርድና በጽድቅ ያጸናውና ይደግፈው ዘንድ ለዳዊት ዙፋንና በመንግስቱም ላይ አለቅነቱ ይበዛል ለሠላሙም ፍጻሜ የለውም » /ኢሳ 9:6-7/

በዚህ አስተምህሮ ላይ የጥንት አባቶች ያላቸው እምነታዊ አቋም

- ‘መከራ መስቀልን ተቀበለ በመለኮት ሕያው ሲሆን ራቁቱን ሰቅለው ዘበቱበት ህይወት እንደምን ሞተ ይባላል? ሰው መሆኑ ያስረዳ ዘንድ ዳግመኛም ያስነሳው ዘንድ በሥጋው ሞተ እንጂ»⁶²

- ‘በሐሰት ያይደል በእውነት የሰጋ ህመምን እንደ ታመመ በዚህ እናምናለን በገረፉት ጊዜ አልተሰማውም እና በሰቀሉትም ጊዜ አልደከመውምና በችንካርም በቸነከሩት ጊዜ ሕመም አላገኘውምና ብለው ባለእርሱ የሚናገሩት ግን መናፍቃን እንደመሆናቸው እኛ እናውግዛቸዋለን»⁶³

- ‘ሁለተኛውም ከነፍስ ጋር በሲኦል ነበር በሲኦልም ለጸድቃን

62. ሃይማኖተ አበው ዘቄርሱስ ምዕ 72123

63. ሃይማኖተ አበው ዘዮሐንስ ምዕ 52110

የምስራች አበሰረ በሁለተኛውም ከሥጋ ጋር በመቃብር ነበር።⁶⁴

- “በመነሳቱም የሙታን ትንሳኤ ጀማሪ እንደሆነ በእግዚአብሔር ቃል የማያምን ሰው ቢኖር ውጉዝ ይሁን።⁶⁵
- “ወደ ሰማይ አረገ በአባቱ ዕሪና ተቀመጠ ዳግመኛም በሕያዋንና በሙታን ይፈርድ ዘንድ ባረገበት በክበበ ትስብዕቱ ይመጣል።”⁶⁶

እንግዲህ ቤተክርስቲያን የተመሰረተችው በክርስቶስ ሞትና ትንሳኤ ላይነው ። ማንም በክርስቶስ ያላመነ ቢኖር የዘላለም ሞትና ቁጣ እንደሚጠብቀው ታስተምራለች መጽሐፍት እንዲህ እንደሚል “የሰውን ምስክር ከምንቀበል የእግዚአብሔር ምስክር ከእርሱ ይልቅ ይበልጣል ። ስለልጁ የመሰከረው የእግዚአብሔር ምስክር ይህ ነውና ። በእግዚአብሔር ልጅ የሚያምን በነፍሱ ምስክር አለው በእግዚአብሔር የማያምን እግዚአብሔር ስለ ልጁ የመሰከረውን ምስክር ስላላመነ ሃሰተኛ አድርጎታል እግዚአብሔርም የዘላለምን ሕይወት እንደሰጠን ይህም ህይወት በልጁ እንዳለ ምስክሩ ይህ ነው ልጁ ያለው ህይወት አለው። የእግዚአብሔር ልጅ የሌለው ህይወት የለውም።» /1ዮሐ 5:9-12፤ ዮሐ 3:36/ ኢየሱስ ክርስቶስ በምድር ላይ የነበረው ተልዕኮ እንደገለጽነው ፈጽሞ ሄዳል ዳግመኛም በክብር ይመጣል !! መሆኑን ማንም ሰው ይህን የማዳን እውነታ ሊቀበለው ደግሞም ሊመሠክር ይገባል /ሮሜ 10:9-10/ የጥንቷ ቤተክርስቲያን ስታምነው እንደነበር በክርስቶስ ክርስቲያን በወልድ ውሉድ /በልጁ ልጆች/ መባላችንን አጥብቀን እንያዝ ። እነሆ ጌታ ይመጣል ።

64. ሃይማኖተ አበው ዘቄርሱስ ምዕ 71:16

65. ሃይማኖተ አበው ዘቄርሱስ ምዕ 73:53

66. ሃይማኖተ አበው ዘሰለስቱ ምዕ 19:25

አንቀጽ 8

ጌታ ማኅየዊ በሚሆን ከአብ በሠራህ ዘመንፈስ ቅዱስም
እናምናለን። እንስገድለት እናመሰግነውም ዘንድ
ከአብና ከወልድ ጋር በነቢያት የተናገረ ፡

በዚህ አንቀጽ መንፈስ ቅዱስን በሚመለከት ያለውን እምነታዊ አቋም የሚገልጽ ነው ። የመንፈስ ቅዱስን አጠቃላይ ማንነት በምስጢረ ሥላሴ ርዕስ ስር ማስቀመጣችን የሚታወስ ነው። ይሁን እንጂ በሃይማኖት መግለጫው መንፈስ ቅዱስ ከአብ መስረጽ ፣ እምላክ መሆኑንና የጸጋውን አሰጣጥና አገልግሎቱን እንዴት እንደሚፈጽም ከተገለጸው በተጨማሪ በአጭሩ እናስቀምጣለን።

1. “ጌታ ማኅየዊ በሚሆን ... ከአብና ከወልድ ጋር ፡

“ጌታ ማኅየዊ” የሚለው ቃል ለመለከታዊነቱ /ለእምላክ/ ብቻ የሚሰጥ ስያሜ ነው “ጌታ” “ማኅየዊ” የሚሉት ሁለት ጥምር ቃላት ለመንፈስ ቅዱስ ጌትነትና እምላክነት የተሰጠ እንዲያውም አንቀጹ እንስገድለትና እናመሰግነውም ዘንድ ከአብና ከወልድ ጋር በማለት በእኩልነት ያስቀምጠዋል ይህ ምንኛ ድንቅ መጽሐፍ ቅዱሳዊ አባባል ነው። ምክንያቱም መንፈስ ቅዱስ “ጌታ” ተብሎ ተጽፎአልና። /2ቆሮ 3፡17-18/ ኢዮብ ስለ መንፈስ ቅዱስ ፈጣሪነትና ሕይወት ሰጭነት ሲመሰክር “የእግዚአብሔር መንፈስ ፈጠረኝ፤ ሁሉንም የሚችል የእምላክ እስትንፋስና ሕይወትን ሰጠኝ” /ኢዮብ 33፡4/ አለ። ዳዊትም “መንፈስህን ትልካለህ ይፈጠራሉ የምድርንም ፊት ታድሳለህ” ብሏል /መዝ (104)፡30/ ደግሞም በእግዚአብሔር ቃል ሰማዮች ጸኑ ሠራዊታቸውም ሁሉ በአፋ እስትንፋስ” አለ /መዝ (33)፡6/። መንፈስ ቅዱስ እንደ እምላክነቱ በሁሉ ሰፍራ መገኘቱን በሚገርም ቃል ዳዊት ሲናገር ፡-

“ከመንፈስህ ወዴት እሄዳለሁ? ከፊትህስ ወዴት እሸሻለሁ? ወደ ሰማይ ብወጣ አንተ በዚያ ነህ ወደ ሲኦልም ብወርድ በዚያ አለህ አለ /መዝ (139):7/:: እንዲሁም ሐዋርያው ጳውሎስ መንፈስ ቅዱስን እግዚአብሔር ብሎ ሲጠራው:-

“መንፈስ ቅዱስን ታታልልና ከመሬቱ ሺያጭ ታስቀር ዘንድ ሰይጣን በልብህ ስለ ምን ሞላ? ... እግዚአብሔርን እንጂ ሰውን አልዋሽህም” አለ /ሐዋ 5:3-4/ :: ደግሞም ሐዋርያው ጳውሎስ መንፈስ ቅዱስን እግዚአብሔር ብሎ ሲጠራው:-

“ የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ እንደ ሆናችሁ የእግዚአብሔርም መንፈስ እንዲኖርባችሁ አታውቁምን? ማንም የእግዚአብሔርን ቤተ መቅደስ ቢያፈርስ እግዚአብሔር እርሱን ያፈርሰዋል” ይላል:: /1ቆሮ 3:16-17/ ደግሞም ከአብና ከወልድ ጋር በአንድነት ሲጠቅሰውም

“ የጸጋም ስጦታ ልዩ ልዩ ነው መንፈስ ግን አንድ ነው /መንፈስ ቅዱስን/ አገልግሎትም ልዩ ልዩ ነው ጌታም አንድ ነው (ወልድን) አሰራርም ልዩ ልዩ ነው ሁሉን በሁሉ የሚያደርግ እግዚአብሔር ግን አንድ ነው” /አብን/ በማለት ይናገራል:: /1ኛ ቆሮ 12:4-6/ እንዲሁም “የጌታ የኢየሱስ ክርስቶስ ጸጋ (የወልድ) የእግዚአብሔር ፍቅር (የአብ) የመንፈስ ቅዱስም ኅብረት (መንፈስ ቅዱስን) ከሁላችሁ ጋር ይሁን::” አሜን በማለት ይገልጻል /2ቆሮ 13:14/::

ከሁሉም በላይ እግዚአብሔርን ሊገልጥ ወይም “ሊተርክ” የመጣው /ዮሐ 1:18/ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ መንፈስ ቅዱስ የስላሴ አንዱ አካል እንደ ሆነ ለማሳየት በአንድነት “በአብ በወልድና በመንፈስ ቅዱስ ስም” በማለት ጠቅሶታል /ማቴ 28:18/ እንግዲህ በአጭሩ መንፈስ ቅዱስ አምላክ ብቻ ያለውን ባሕሪያት የያዘ አምላክ መሆኑን ከዚህ በታች እንደሚከተለው ተቀምጧል::

ሀ. ዘላለማዊነቱ፡- /ዕብ 9፤14/

ለ. በሁሉ ቦታ መገኘቱ፡- /መዝ (139)፤7/

ሐ. ሁሉን ማወቁ፤- /1ቆሮ 2፤10-11/

መ. በፍጥረት ስራ ውስጥ መፍጠሩ፡- / ዘፍ 1:2፤ መዝ(104):30/

ሠ. ክርስቶስ ሰው መሆን መሳተፉ፡- /ማቴ 1:18፤ ሉቃ 1:35/

ረ. የክርስቶስ ትንሳኤን ማከናወኑ፡- /ሮሜ 1:4፤ ሮሜ 8:11/

ሰ. ሠውን ለደህንነት ማዘጋጀቱ፡- /ሮሜ 8:1-27/

አምላክነቱን ሲያስረዳን ደግሞም ዝርዝር ኃይል ሳይሆን ኃይል ያለው አካል ስለመሆኑ

ሀ. ቃሉን ጠቅሶ መናገሩ /ዮሐ 16:13፤ ሐዋ 1:16፤ 8:29፤
10:9፤ 11:12፤ 13:2፤ 16:6፤ 20:23፤ 21:11፤ 28:25-
27፤ 1ጢሞ 1:11፤ ራዕ 2:7፤11፡-29፤ 3:6፤ 13:22/

ለ. አካል በመኖሩ ይዋሻል/ይታለላል/ ፡፡ነገር ግን አምላክ ስለሆነ ያውቃል /ሐዋ 5፤3/

ሐ. ፍርድን (ውሳኔን) ይሠጣል፡፡ /ሐዋ 15:28/

መ. ለሰዎች ይማልዳል /ሐዋ 8፤26/ ተጠቅሷል፡፡

በአጠቃላይ መንፈስ ቅዱስ የሰላሌ አንዱ አካል የሆነ እግዚአብሔር “ጌታ ማህየዊ” ነው፡፡

በዚህ አስተምህሮ ላይ የጥንት አባቶች ያላቸው አምነታዊ ስቋም

ስለመንፈስ ቅዱስ እውነት አበው የእምነት አቋማቸውን ሲገልጹ “እንዲሁ መንፈስ ቅዱስም ከአብ ከወልድ ጋር በቅድምና የነበረ ቀዳማዊ ነው፡፡ በስራውም ሁሉ ከአብ ከወልድ ጋር አንድ ነው ጉባኤ በቆመለት ቤተክርስቲያን ተቀበለችው ሐዋርያት ያስተማሩት እውነተኛ ትምህርት ይህ ነው፡፡”⁶⁷

2 . “ከአብ በሰረፀ በመንፈስ ቅዱስ እናምናለን”

መሥረጽ ማለት መውጣት ማለት ነው። መንፈስ ቅዱስ ከአብ የሰረጸ ሲባል የተገኘ የወጣ ማለት ነው ይህም በምስጢረ ስላሴ ላይ ምሳሌ የሰጠውን ለማስታወስ ያህል ከፀሐይ አካል ብርሃንና ሙቀት እንደሚገኙ ወልድና መንፈስ ቅዱስም ከአብ አካል አብን አክለው መገኘታቸውን መውጣታቸውን መረዳት ይቻላል። በመጽሐፍ ቅዱስ እንደ ተገለጸው ኢየሱስ ክርስቶስ “ዳሩ ግን እኔ ከአብ ዘንድ የምልክላችሁ አጽናኝ እርሱም ከአብ የሚወጣ የእውነት መንፈስ በመጣ ጊዜ እርሱ ስለ እኔ ይመስክራል” በማለት ከአብ እንደ ወጣ ገልጾልሁ /ዮሐ 15:26/።

3. “በነብያት የተናገረ መንፈስ ቅዱስ”

ነብያት በመንፈስ ቅዱስ ተመርተው የጌታን ፈቃድ ጽፈው አስተላልፈውልናል። የህግና የነብያት ሁሉ ፍጻሜ ኢየሱስ ክርስቶስ ነውና ዛሬ አዲስ ነብይና መጽሐፍ እያስፈልገንም/ሮሜ 10:4.3:21/። መንፈስ ቅዱስም እስከዛሬ ድረስ ያኑኑ መጽሐፍ ቅዱስን በማብራት በትጋት በሰዎች ውስጥ ቤተክርስቲያንን በማገልገልና በመገንባት ላይ ይገኛል። መንፈስ ቅዱስ ያገለገለበትና እያገለገለ ያለበትም መንገድ፡-

ሀ. መጽሐፍ ቅዱስን በማጻፍና ቃሉን በመጠበቅ “በመጽሐፍ ያለውን ትንቢት ሁሉ ማንም ለገዛ ራሱ ሊተረጎም አልተፈቀደም ትንቢት ከቶ በሰው ፈቃድ አልመጣምና ዳሩ ግን በእግዚአብሔር ተልከው ቅዱሳንሰዎች በመንፈስ ቅዱስ ተነድተው ተናገሩ”/2ጴጥሮ1:20-21/

ለ. በመክራ ውስጥ በማጽናትና በማጽናት

“አሳልፈውም ሲሰጡአችሁ የምትናገሩት በዚች ሰዓት ይሰጣችኋልና እንዴት ወይስ ምን እንድትናገሩ አትጨነቁ በእናንተ የሚናገር የአባታችሁ መንፈስ ነው እንጅ የምትናገሩ እናንተ አይደላችሁምና” /ማቴ 10:19:20/

“እኔም አብን እለምናለሁ ለዘላለም ከእናንተ ጋር እንድናር ሌላ አጽናኝ ይሰጣችኋል” /ዮሐ 14: 16/ ።

ሐ. ወደ እውነት ሁሉ በመምራት

“ ግን እርሱ የእውነት መንፈስ በመጣ ጊዜ ወደ እውነት ሁሉ
ይመራችኋል” /ዮሐ 16:13/

“ አብ በስሜ የሚልከው ግን መንፈስ ቅዱስ የሆነው አጽናኝ እርሱ
ሁሉን ያስተምራችኋል እኔም የነገርኋችሁን ሁሉ ያሳስባችኋል”
/ዮሐ 14:26/

በአጭሩ መንፈስ ቅዱስ ሐዋርያትን ነብያትን ቅዱሳንን ሁሉ
ስለመራቸው ቤተክርስቲያን በሐዋርያትና በነብያት ትምህርት ላይ
ተመስርታለች የትምህርታቸውም የማዕዘን ራስ ክርስቶስ ነበር።
/ኤፌ 2:20-21/ ስለዚህ አበው በነብያት እናምናለን በነብያት የተናገረ
እግዚአብሔር ነውና ብለዋል።

4. መንፈስ ቅዱስ የመቀደሳችን ምንጭ

“ ... ወይስ አመጸኞች የእግዚአብሔርን መንግሥት እንዳይወርሱ
ለታወቁምን? አተሳቱ ሴሶኞች ቢሆኑ ወይም ጣኦትን የሚያመልኩ
ወይም አመንዝሮች ወይም ቀራጮች ወይም ከወንድ ጋር ዝሙት
የሚሰሩ ወይም ሌቦች ወይም ገንዘብን የሚመኙ ወይም ስካሮች
ወይም ተሳዳቢዎች ወይም ነጣቂዎች የእግዚአብሔርን መንግሥት
አይወርሱም። ከእናንተም አንዳንዶች እንደ እነዚህ ነበራችሁ። ነገር
ግን በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ ስም በአምላካችንም መንፈስ
ታጥባችኋል ተቀድሳችኋል ጸድቃችኋል።” /1ኛቆሮ 6:9-11/

እንግዲህ ይህ ጥቅስ ደህንነት ባገኘንበት ጊዜ ከኃጢአት
መታጠብን መቀደስን መጽደቃችንን የሚገልፅ ነው። ቃሉ “ነበራችሁ”
በማለት ይናገርና “አሁን ግን በጌታ ኢየሱስ” በማለት የመለወጣችን
ምንጭ ኢየሱስ ሆኖ በመንፈስ ደግሞ ህይወታችን እንደ ተለወጠ ያስ
ረግጥልናል። ጌታን ክርስቶስን በማወቁ ያልተለወጠና በቀደመ
ህይወቱ እንዳለ ያለ ከሆነ ግን ታጥቧል ተቀድሷል ጸድቋል ወይም
ድኗል ማለት አስቸጋሪ ይሆናል። ምክንያቱም ሐዋርያው ያዕቆብ

እንዳለ “ከነፍስ የተለየ ሥጋ የሞተ እንደሆነ እንዲሁም ደግሞ ከስራ የተለየ እምነት የሞተ ነው” :: /ያዕ 2:26/ በመሰረቱ የሞተ ነፍስ ስራ አይጠበቅበትም። ስለዚህ በመቀደሳችን ሳይሆን የዳነው በመዳናችን ነው የተቀደሰነው። የጸደቅነው እንድንቀደስ ነው። የተቀደሰነው ሰዎችንና እግዚአብሔርን የክርስቶስን በሚመስል ፍቅር እንድናገለግል ነው። ቅድስና ተለዋጭ ሳይሆን ዋና ትእዛዝ ነው።

መጽሐፍ ቅዱስ እግዚአብሔር ቅዱስ እንደሆነ እኛም ቅዱሳን እንድንሆን ያስተምረናል / 1ጴጥ 1:15-16፤ ዘሌ 19:2 / ደግሞም “በቅዱስ ኑሮ እግዚአብሔርንም በመምሰል እንደምን ልትሆኑ ይገባችኋል” የሚል ትእዛዝ ተሰጥቶናል /2ኛጴጥ 3:11/። “ለእርኩስት ሳይሆን እግዚአብሔር በቅድስና ጠርቶናል”/1ኛተሰ 4:4/ “ትቀደሱም ዘንድ ፈልጉ” /ዕብ 12:14/ “ሰውነታችሁም እግዚአብሔርን ደስ የሚያስኝና ህያው ቅዱስም መስዋዕት አድርጋችሁ አቅርቡ” /ሮሜ 12:1/ ይላል ። እንግዲህ ቅድስና የእግዚአብሔር ተአምራዊ ስራ እንጂ የሰው ትግል ውጤት አይደለምና ራስህን ለእግዚአብሔር አቅርብ።

ከላይ ያየናቸው ክፍሎች በሙሉ የሰው ድርሻ ከመዳን በጎላ ለመቀደስ መፈለግ ራስን ማቅረብ እንዳለበት ያስተምራሉ የመቀደስ ተግባር የመንፈስ ቅዱስ ስራ ነውና። ምክንያቱም “የሰላምም አምላክ ራሱ ሁለንተናችሁን ይቀድስ መንፈሳችሁን ነፍሳችሁን ስጋችሁን ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በመጣ ጊዜ ፈጽመው ይጠበቁ የሚጠራችሁ የታመነ ነው እርሱም ደግሞ ያደርገዋል” ተብሎ ተገልጿል ።/1ኛተሰ 5:23-24/

ከንቀጽ 9

“ከሁሉ በላይ በምትሆን ሐዋርያት በሰበሰብዎት አንዲት ቅድስት ቤተክርስቲያንም እናምናለን”

መጽሐፍ ቅዱስ ስለቤተክርስቲያን የሚከተለውን ይናገራል “አሁኑ በመከራየ ስለ እናንተ ደስ ይለኛል ። ስለአካሉም ማለት

ስለቤተክርስቲያን በሥጋዊ በክርስቶስ መከራ የገደለውን ፈጽማለሁ ። ስለ እናንተ እንደ ተሰጠኝ እንደ እግዚአብሔር መጋቢነት የእግዚአብሔርን ቃል ፈጽሜ እንድሰብክ እኔ የቤተክርስቲያን አገልጋይ ሆንሁ ። /ቆላ 1፡24-25። በተጨማሪም እንጸኢያ ቤተክርስቲያን /ሐዋ 13፡1/ እና የቆሮንቶስ ቤተክርስቲያን /1ኛቆሮ 1፡2/ እነዚህና በርካታ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች ቤተክርስቲያን የሕዝቡ ስብስብ እንደሆነች እንጂ ሕንጻው ወይም የክሊ በሚል የሚጠራ ቅጥርን አያመለክትም ። ቃሉን በራሱ ብንፈታው አንድ ሰው በክርስቶስ ሲያምን ክርስቲያን ሲባል፡ ብዙ ሰዎች ክርስቶስን ሲያምኑ ደግሞ ቤተክርስቲያን ወይም ቤተክርስቶሳውያን ይባላሉ። ይህም ቤተ እስራኤል ቤተ አሮን እንደሚባለው የስብስቡን ምክንያት ወይም ዝርያን የሚያመለክት ነው። ክርስቲኖችን በተናጠል መጽሐፍ ቅዱስ የክርስቶስ ብልቶች ሲላቸው በማህበር ሲጠሩ ደግሞ የክርስቶስ አካል ወይም ቤተክርስቲያን ይባላሉ /1ኛቆሮ 12፡27-31፤ ኤፌ 5፡23-33/ “ቤተክርስቲያን” የሚለው የጥንቱን የጽርዕ ቋንቋ ብንመለከት “ኤክሌ ሺያ” የሚል ሲሆን ይህም ለአንድ ዓላማና ስራ የተመረጠና የተጠሩትን ማኅበር ወይም ጉባኤን ያመለክታል። እንጂ ህንጻን በፍጹም አያመለክትም። ደግሞም ቤተክርስቲያን የሚለው ስም በስጋ ያሉትን ወይም በአንድ አካባቢ የሚገናኙትን ብቻ ሳይሆን በሩቅና በሌላ ጋጥ ውስጥም እንዲሁም በአጸደ ነፍስ ያሉትንም ጭምር ያካትታል ። /ዩሐ 10፡16 ገላ 4፡26፤ ሉቃ 23፡43፤ 1ጴጥ 3፡19፤ ዕብ 12፡22/

በዚች የክርስቶስ አካል በሆነው ስብስብ ወይም (ቤተክርስቲያን) ውስጥ የዘር የብሔር የእምነት ክፍል ወይም የስራ ደረጃ የፖለቲካ ... ወዘተ ገደብ የለም “... አይሁዳዊ ወይም የግሪክ ሰው የለም ባሪያ ወይም ጨዋ የለም ወንድም ሴትም የለም ሁላችሁም በክርስቶስ አንድ ሰው ናችሁና።” ይላል በዚች ስብስብ ውስጥ እውነተኛ ፍቅር፣ ትህትና፣ መደጋገፍ፣ ሰላምና ደስታ ይገኙባታል። ቤተክርስቲያን የሁከት ጦር ሜዳ አይደለችም። ምክንያቱም መንፈስ ቅዱስ

የእያንዳንዱን ሕይወት ስለሚለውጥና ተግባራዊ ስለሚሰራ ፍቅር ደስታ ትግስት ቸርነት በጎነት እምነት የዋሃት ራስን መግዛት እንደዚህ ያሉትን በሙሉ ከየትም ስፍራ ሳይገኙ በቤተክርስቲያን ውስጥ ብቻ ይገኛሉ። ይህ እውነት የታመነ ነው። /ገላ 5:22/

1. የቤተክርስቲያን አካላት /አባላት/ እነማን ናቸው? ቢባል ክርስቶስ «የራሴን በጎች አውቃለሁ። የራሴም በጎች ያውቁኛል...ድምጺንም ይሰማሉ» በማለት እንደ ተናገረው/ዮሐ 10:14 -16/ ክርስቶስን የሚያውቁ ድምጽንም የሚሰሙ ብቻ እንጂ አርሱን የሚቃወሙ። የቤተክርስቲያንን ጉባኤ መከፋፈልና ሁካታን የሚፈጥሩ በጭራሽ አይደሉም። ክርስቶስ የእርሱ ስለሆኑት ሕዝብ ባቀረበው ጸሎቱ «እውነተኛ አምላክ ብቻ የሆንክ አንተን የላኸውንም ኢየሱስ ክርስቶስን ያውቁ ዘንድ ይህች የዘላለም ህይወት ናት» ብሏል /ዮሐ 17:3/ከዚህ እንደምንረዳው የእሱ የሆኑት ከክርስቶስ ጋር የግል ግንኙነት ያላቸው/ከአካሉ ጋር የተሳሰሩ ብልቶች/ ብቻ ነው። የሃይማኖት መሪ ለነበረው ለኒቆሊሞስ «እውነት እውነት አልሃለሁ ሰው ዳግመኛ ካልተ ወለደ በቀር የእግዚአብሔርን መንግስት ሊያይ አይችልም» ብሎ ስለ ግል ሕይወቱ ከእግዚአብሔር መወለዱና መገናኘቱን ነግሮታል። /ዮሐ 3:3 /

ስለዚህ ከእግዚአብሔር ጋር ህብረት ካለን /1ኛዮሐ 1:1-6/ ሌሎች የክርስቶስ አካላት ጋር ጤናማ ህብረት ያላቸው ሰዎች እንሆናለን። አንዱ ብልት ቢታመም ግን ብልቶች ሁሉ ይታመማሉ ተብሎ እንደ ተጻፈ ጉባኤው ችግር ውስጥ ይወድቃል። / 1ኛሮ 12:26 / ስለዚህ በቤተክርስቲያን የተለየ መተሳሰር አለ። በመሆኑም ጌታ የግል እንጂ የጃማ ስላልሆነ በማቴ 7:21 «በሰማይ ያለው የአባቴን ፈቃድ የሚያደርግ እንጂ ጌታ ሆይ ጌታ ሆይ የሚለኝ ሁሉ መንግስተ ሰማይት የሚገባ አይደለም» ሲል ክርስቶስ አስጠንቅቋል። ይህም በመቀላቀልና የቤተክርስቲያንን ስርዓት በመፈጸም ብቻ የቤተ ክርስቲያን አልያም የክርስቶስ አካል መሆን አይችልም «ከቶ

አላውቃችሁም "ብሎ እንደሚያሰናብት ግልጽ ነው /ማቴ 7:23/ አንዳንድ ሰዎች መጠመቅ የቤክርስቲያን ቅጥር መሰላም ወይም መመላለስ ከክርስቲያን ወላጆች መወለድ ወይም በክርስትና ስም በመጠራት ክርስቲያኖች ወይም የክርስቶስ አካል የሚያደርጋቸው ይመስላቸዋል። መጽሐፍ ቅዱስ ግን የእግዚአብሔር ልጆች የሆኑት በግላቸው በአሚኒ ኢየሱስ ክርስቶስ ተዋጅተው የተጠመቁ እንደሆኑ ይናገራ /ዮሐ 1:12፣ 2ጴጥ 1:10-11፣ 2ጴጥ 3:18፣ ራዕ 3:20/ የኢትዮጵያም ቤተክርስቲያን ሕጻናትን ስታጠምቅ ለክርስትና አባት /አናት/ ሆኖ ለቀረበው የቅርብ ተከታታይ አሳዳጊ ሆኖ ክርስትናን እንዲያስተምረው ከልጅነቱ ጀምሮ በክርስቶስ በማመን ከህብረቱ /ከክርስቶስ አካል/ ጋር ግንኙነት እንዲጠነክ በመሸት በአደባባይ ልጁን ተቀብሎ ቃለ መሃላውን በማስፈጸም ያላትን እምነት ትገልጻለች እንጂ የአፍኦ አባል እንዲሆንላት በጭራሽ አይደለም።

2. የእግዚአብሔር መቅደስ የሚለውንም ስንመለከት ክርስቲያኖች በትላልቅ ወይም በትናንሽ ሕንጻዎች አንዳንድ ጊዜም በግለሰቦች መኖሪያ ቤቶች አንዳንድ ጊዜም በዛፍ ጥላ ስር በመሰብሰባቸው ስፍራው ከታሪካዊነቱና ከመሰብሰቢያ ምክንያት ከመሆኑ ውጭ የጎላ ፋይዳ የለውም። ሕዝቡ ግን ለእግዚአብሔር በጣም አስፈላጊዎች ናቸው። በዚህ አይነት በስሙ የሚሰበሰቡትን ሰዎች የእግዚአብሔር ቃል "በጌታ ቅዱስ ቤተመቅደስ" ይላቸዋል /ኤፌ 2:21 / ሐዋርያው ጴጥሮስም "እናንተ ደግሞ ህያዋን ድንጋዮች ሆናችሁ መንፈሳዊ ቤት ለመሆን ተሰሩ" ይላል /1ጴጥ 2:5/። ሐዋርያው ጳውሎስም "የእግዚአብሔር ቤተመቅደስ እንደ ሆናችሁ የእግዚአብሔርም መንፈስ እንደሚኖርባችሁ አታውቁምን? ...የእግዚአብሔር ቤተመቅደስ ቅዱስ ነውና ያውም እናንተ ናችሁ" ብሏል /1ኛቆሮ 3:16/ ይህች የክርስቶስ አካል /ቤተክርስቲያን/ በማህበረሰቡ መካከል ስትኖር መጸተኛ ነች፡ ትሳደዳለች፡ ሰይጣንም ይፈታተናታል። ነገር ግን የገሃነም ደጆች እንኳን አይችሏትም /ማቴ 16:18/ በምድር ላይም መንገሷ አይቀራ

/ነው /ራዕ 5:9-5/:: ምክንያቱም የምድር ጨው ፡ የምድር ብርሃን ማቴ 5:13-14/ ነችና የሰው ሁለንተና እየቀደሰችና እየለወጠች ትሄዳለች::

የሃይማኖት መግለጫው በቤተክርስቲያን እናምናለን ሲል በኅብረት ጸሎት፣ በህብረት አስተዳደር፣ በህብረት እንጀራ መቁረስ (መቁረብ)፣ በህብረት መረዳዳት፣ በህብረት መንፈሳዊ ስጦታን መቀጠል፣ በህብረት የእግዚአብሔርን እቅድና ዓላማን በምድር ማስፋፋት፣ በህብረት የክርስቶስን መምጣት መጠባበቅን እናምናለን ማለት ሲሆን ልዩነት ስፍራ የለውም ::በመንፈስ ቅዱስ እርስ በርስ ተቆላልፋለች::

3. ቤተክርስቲያን አንዲት ነች:- ምክንያቱም ክርስቶስ በደሙ ዋጅቶ የመሠረታት አንዲት ነች::የእርሷም የማዕዘን ራስ ድንጋይ ክርስቶስ ነው በቦታ፣ በጊዜ፣ በብሔር ፣ በቋንቋ፣ በባህል ... ወዘተ ክርስቲያኖች ቢራራቁም ቢደራጁም ያው በአንዱ ግንድ ያሉ ቅርንጫፎች ናቸው /ዮሐ 15:1-11/ ሐዋርያውም ጳውሎስ «በአንድ ተስፋ እንደ ተጠራችሁ አንድ አካልና አንድ መንፈስ አለ:: አንድ ጌታ አንድ ሃይማኖት አንዲት ጥምቀት ከሁሉ በላይ የሚሆን በሁሉም የሚሰራ በሁሉም የሚኖር አንድ አምላክ የሁሉም አባት አለ» ብሏል :: /ኤፌ 4:4-6/:: «እንዲሁም እኛ ብዙዎች ስንሆን አንድ ስጋ ነን ሁላችን ያን አንዱን እንጀራ እንካፈላለን» በማለት አንዲት ቤተ ክርስቲያን እንዳለ አስረድቷል::

4. ይህችም ቅድስት እንደሆነች :-ሲናገር «በውኃ መታጠብና ከቃሉ ጋር አንጽቶ እንዲቀድሳት ስለ እርሷ ራሱን አሳልፎ ሰጠ እድፈት ወይም የፊት መጨማደድ ወይም እንዲህ ያለ ነገር

ሳይሆን ቅድስትና አለነውር ትሆን ዘንድ ክብርት የሆነችን ቤተክርስቲያን ለራሱ እንዲያቀርብ ፈለገ ይላል /ኤፌ 5:25-27/

5. ሐዋርያዊት እንደ ሆነች

ቤተክርስቲያን የተመሰረተችው በክርስቶስ ደም ቁው። እርሱም ከእርሱ ጋር የነበሩትን የክሰሱት ያዩትን እንደእርሱ የቀረጸቸውን ሐዋርያት ቤተክርስቲያኑን እንዲተክሉ ለሐዋርያትና ለነብያት ጸጋና እውነት ሰጥቶ እስከምድር ዳር ድረስ ላካቸው ። እነርሱም ወጥተው ከብዙ መከራ ጋር ሰበኩ። በእነርሱም አስተምህሮ ላይ ቤተክርስቲያን ተመስርታለች /ኤፌ 2:20-22/ ከሃዋርያት አስተምህሮ ውጭ የተቋቋመ ቢኖር እንኳ የክርስትናን ስም ለይስሙላ ይያዝ እንጂ ሐዋርያዊ ያልሆነ መንፈሳዊ ቤትና የእግዚአብሔር ማደሬ ያልሆነ ለሌላ ዓላማ የተቋቋመ ተቋም ማለት ይቻል ይሆናል።

በአጭሩ ቤተክርስቲያን ‘ከሁሉ በላይ በምትሆን ሐዋርያት በሰበሰቡዋት በእንዲት ቤተክርስቲያን እንደ ምታምን አቋሟን አስቀምጣለች’

አንቀጽ 10

‘ኃጢአትን ለማስተሰረይ በእንዲት ጥምቀት እናምናለን’

ስለጥምቀት በሚመለከት ሚስጥረ ጥምቀት በሚል ርዕስ ስር አይተነዋል። ይህም ጥምቀት የጌታችን ትዕዛዝ ስለመሆኑ /ማቴ 28:19/ እንዲት ስለመሆኗ /ኤፌ 4:5/ የቤተክርስቲያን መሆናችንን ለአለም የምንመሠክርበት መሆኑን /ሮሜ 6:3-5/ ስለገለጽን በዚሁ እናልፈዋለን።

አንቀጽ 11

‘የሙታንንም መነሣት ተስፋ እናደርጋለን’

በሃይማኖት መግለጫው እንደተመለከትነው ‘እናምናለን’ ‘እናምናለን’ በሚል እንደተቀመጠ አይተናል። አሁኑ ደግሞ ‘ተስፋ እናገርጋለን’ በማለት እምነትን ይስረዳል። ‘ነገር ግን ተስፋ የሚደረግበት ነገር ቢታይ ተስፋ አይደለም። የሚያየውንም ማን ተስፋ

ያደርገዋል? የማናየውን ግን ተስፋ ብናደርገው በትዕግስት እንጠባበቃለን፤፤” በማለት ተስፋ ወደፊት ስለሚሆን ነገር ተረድቶ በትዕግስት መጠባበቅን ያመለክታል /ሮሜ 8፡24/ ሰው ከአፈር ተፈጥሮ እንደነበርና እንደሚመለስ ተጽፏል /ዘፍ 2፡7፤ 3፡19/ ነገር ግን ፍጻሜው አይደለም። ለእግዚአብሔር ምስጋና ይግባና “ሙታን የእግዚአብሔርን ድምጽ የሚሰሙበትና የሚቀሰቀሱበት ቀን ይመጣል” /ዮሐ 5፡24-29/። ክርስቶስ ስለ ሙታን ትንሳኤ በርካታ ጊዜ አስተምሮአል “ትንሳኤ ሙታን የለም የሚሉ ሰዶቃውያን ወደ እርሱ ቀርቡ ... ኢየሱስም መልሶ እንዲህ አላቸው፤- መጽሐፍትንና የእግዚአብሔርን ኃይል አታውቁምና ትስታላችሁ ... የሀያዋን አምላክ ነው እንጂ የሙታን አይደለም” አላቸው /ማቴ 22፡23-32/ እንዲሁም “ማርታ በመጨረሻው ቀን በትንሳኤ እንዲነሳ አውቃለሁ አለችው።ኢየሱስም ትንሳኤና ህይወት እኔ ነኝ የሚያምንብኝ ቢሞት እንኳ ሕያው ይሆናል ሕያው የሆነም የሚያምንብኝም ሁሉ ለዘላለም አይሞትም” ብሏል /ዮሐ 11፡24-26/ ደግሞም ክርስቶስ በትምህርት ብቻ ሳይሆን ከሙታን በመነሳት ምልክት (በኩራት) ሆኗል። /1ኛቆሮ 15፡20/ ሐዋርያትም ስለትንሳኤ ሙታን በአጽንኦት አስተምረዋል። “ክርስቶስ ከሙታን እንደተነሳ የሚሰበክ ከሆነ ግን ከእናንተ አንዳንዶቹ፡- ትንሳኤ ሙታን የለም እንዴት ይላሉ? እንሳኤ ሙታንስ ከሌለ ክርስቶስ አልተነሳማ፡ ክርስቶስም ካልተነሳ እንግዲያስ ስብከታችን ከንቱ ነው። እምነታችሁም ደግሞ ከንቱ ናት ደግሞም፤- ክርስቶስን አስነስቶታል ብለን በእግዚአብሔር ላይ ሰለመሰክርን ሐሰተኞች የእግዚአብሔር ምስክሮች ሆነን ተገኝተናል። ሙታን ግን የማይነሱ ከሆነ እርሱን አላስነሳውም፡ ሙታን የማይነሱ ከሆነ ክርስቶስ አልተነሳማ። ክርስቶስም ካልተነሳ እምነታችሁ ከንቱ ናት። እስከ አሁን ድረስ በኃጢአታችሁ አላችሁ እንግዲያስ በክርስቶስ ያንቀላፋት ደግሞ ጠፍተዋላ በዚች ሕይወት ብቻ ክርስቶስን ተስፋ ያደረግን ከሆነ ከሰው ሁሉ ይልቅ ምስኪኖች ነን። አሁኑ ግን ክርስቶስ

ላንቀላፉት በኩራት ሆኖ ከሙታን ተነስቷል ሞት በሰው በኩል ስለመጣ ትንሳኤ ሙታን በሰው በኩል ሆኖአልና ሁሉ በአዳም እንደ ሚሞቱ እንዲሁ ሁሉ በክርስቶስ ደግሞ ሕያዋን ይሆናሉና። /1ቆሮ 15፡12-21/ ከዚህም በላይ በመጨመር “የማይበሰብሱ ሆነው ይነሳሉ እኛም እንለወጣለን። ይህ የሚበሰብሰው የማይበሰብሰውን ለብሶ ይህም የሚሞተው የማይሞተውን ሊለብስ ይገባዋልና ... በዚያ ጊዜ ሞት ድል በመነሳቱ ተዋጠ ተብሎ የተጻፈው ቃል ይፈጸማል። /1ኛቆሮ 15፡52-54/ ይላል። ዮሐንስ በራዕይ “ባህርም በእርሱ ውስጥ ያሉትን ሙታን ሰጠ ሞትና ሲኦል በእነሱ ዘንድ ያሉትን ሙታን ሰጠ” በማለት ያየውን ጽፏል /ራዕ 20፡13/ ከዚያም በፍርድ ዙፋን ፊት ፍጥረት ሁሉ ይሰበሰባል። ለእያንዳንዱም የክብር አልያም የፍርድ ጽዋውን ይቀበላል። “መጽሐፍትም ተከፈቱ ሌላ መጽሐፍትም ተከፈተ እርሱም የሕይወት መጽሐፍ ነው ሙታንም በመጽሐፍት ተጽፎ እንደ ነበር እንደ ስራቸው መጠን ተከፈሉ ... እያንዳንዱም እንደ ስራው መጠን ተከፈለ ሞትና ሲኦልም በእሳት ባሕር ውስጥ ተጣሉ። ይህም የእሳት ባህር ሁለተኛው ሞት ነው በሕይወትም መጽሐፍ ተጽፎ ያልተገኘው ማንኛውም በእሳት ባህር ውስጥ ተጣለ።” /ራዕ 20፡12-15/ “ እነዚያም ወደ ዘላለም ቅጣት ጻድቃን ግን ወደ ዘላለም ሕይወት ይሄዳሉ” /ማቴ25፡31-46/ “ መልካሙን ገድል ተጋድያለሁ ... ወደ ፊት የጽድቅ አክሊል ተዘጋጅቶልኛል ይህንም ጻድቅ ፈራጅ የሆነው ጌታ ያን ቀን ለእኔ ያስረክባል” /2ጢሞ 4፡7-8/ “ መልካም ያደረጉ ለህይወት ትንሳኤ ክፉም ያደረጉ ለፍርድ ትንሳኤ ይወጣሉና በዚህ አታድንቁ።” /ዮሐ 5፡29/ ከዚህ ሁሉ በኋላ ዘላለማዊ ህይወት ይጀምራል። የፍጥረት ዓላማ ይዘጋል።

የአበው እምነት አቋም በሚከተለው መልኩ ተቀምጦአል

“ ዳግመኛም የሞቱ የጻድቃንንና የኃጥአንን መነሳት እናምናለን ሁሉም አካል ሳይጎድላቸው ይነሳሉ ክፉንም ቢሆን በጎውንም ቢሆን

ከፈጣሪያቸው ጀቀበላሉ። /መዝ (61)፡12፤ ማቴ 25፡31-41፤ ሮሜ 6፡2፤ ሮሜ 14፡9፤ 2ኛቆሮ 5፡10-10/»⁶⁸

እንቀጽ 12

“የሚመጣውንም ሕይወት ለዘላለሙ አሜን”

ይህ የክርስቲያኖች ሁሉ የናፍቆታቸውና የተስፋቸው ፍጻሜ ነው። እዚህ ለመድረስ ብዙዎች በእሳት ውስጥ በሰይፍ ስለት፤ ከማህበራዊ ሕይወት መገለል ... ወዘተ ሁሉ አልፈዋል/ዕብ11፡32/። ጌታ እንደተናገረ ክርስቲያን በዓለም ሲኖር በመከራ ውስጥ ያልፋል / ዮሐ 16፡37/ ሐዋርያትም ሁሉ በዚህ አስቸጋሪ (የጠበበ መንገድ) / ማቴ 7፡13/ ውስጥ አልፈዋል። በክርስቶስ ላሉ ሁሉ የሚመጣውን ሕይወት ይሰጣቸዋል። መሄጃው መንገዱ መድረሻው ሀገሩ በክርስቶስ በኩል እንጂ በሌላ በኩል አይገኝም። “አዲስ ሰማይ አዲስ ምድርንም አየሁ ... እንባዎችንም ሁሉ ከዓይኖቻቸው ያብላል ሞትም ከእንግዲህ ወዲህ አይሆንም ሃዘንም ቢሆን ወይም ጩኸት ወይም ስቃይ ከእንግዲህ ወዲህ አይሆንም የቀደመው ስርዓት አልፎአልና/ራዕ 21፡1-4/ ።

“ ለበጎም በሆነው በህይወት መጽሐፍ ከተጻፉት በቀር ጸያፍ ነገር ሁሉ እርኩስትና ውሸትም የሚያደርግ ወደ እርሷ ከቶ አይገባም” / ራዕ 21፡27/

“ በምድር ትቢያ ውስጥ ካንቀላፉቱ ብዙዎች ይነቃሉ እኩሌቶቹ ወደ ዘላለም ህይወት እኩሌቶቹም ወደ እፍረትና ወደ ዘላለም ጉስቁልና። ጥበበኞቹም እንደ ሰማይ ጸዳል፤ ብዙ ሰዎችንም ወደ ጽድቅ የሚመልሱ እንደ ከዋክብት ለዘላለም ይደምቃሉ” /ዳን 12፡2-3/

68. ሃይማኖተ አበው ዘአትናቴዎስ 28፡21

69. ትምህርተ ሃይማኖትና ክርስቲያናዊ ሕይወት በሊቀ ጉባኤ አባ አበራ በቀለ

« በዚያ ልቅሶና ጥርስ ማፋጨት ይሆናል። በዚያን ጊዜ ጸድቃን በአባታቸው መንግስት እንደ ጸሃይ ያበራሉ። የሚሰማ ጆሮ ያለው ይስማ» /ማቴ 13:42-43/ ።

ነገር ግን ዋናውና ትልቁ ነገር ዛሬ በህይወት ዘመናችን የሚሰበከው ወንጌል /የምስራች/ ቀላል አይደለም። ከዘላለም ሞትና ጥፋት ስለሚያድን የምስራች ተብሏል ወንጌልም ከዳዊት ዘር ስለተወለደው እንደ ቅድስና መንፈስ ግን ከሙታን መነሳት ስለ ተነሳው ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ አዳኝነት ብቻ ነው። ይህም እግዚአብሔር ዓለምን እንዲያድን እንድያልጁን ወደ ዓለም ልከታል /ዮሐ 3፡16-17/ በእርሱ በሚያምን አይፈረድበትም በማያምን ግን በአንዱ በእግዚአብሔር ልጅ ስም ስላላመነ አሁን ተፈርዶበታል። /ዮሐ 3፡18/ በተደጋጋሚም በዮሐንስ ወንጌል ብቻ እንኳ እንዲህ ተብሎ ተጽፏል።

« በልጁ የሚያምን የዘላለም ህይወት አለው፤ በልጁ የማያምን ግን የእግዚአብሔር ቁጣ በእርሱ ላይ ይኖራል እንጂ ህይወትን አያይም » /ዮሐ 3፡36/

« እውነት እውነት እላችኋለሁ ቃሌን የሚሰማ የላከኝንም የሚያምን የዘላለም ህይወት አለው ከሞትም ወደ ይወትም ተሻገረ እንጂ ወደ ፍርድ አይመጣም» /ማቴ 5፡24/

« በእኔ የሚያምን መጽሐፍ እንዳለ የሕይወት ውኃ ወንዝ ከሆዱ ይፈልቃል ብሎ ጮኸ» /ዮሐ 7፡38/

« እኔ እንደሆንኩ ባታምኑ በኃጢአታችሁ ሞታላችሁ» /

/ ዮሐ 8፡24 /

« የሚያምንበኝ ቢሞት እንኳ ሕያው ይሆናል» /ዮሐ 11፡25/

« ነገር ግን ኢየሱስ እርሱ ክርስቶስ የእግዚአብሔር ልጅ እንደ ሆነ ታምኑ ዘንድ አምናችሁም በስሙ ህይወት ይሆንላችሁ ዘንድ ይህ ተጽፏል» /ዮሐ 20፡31/።

በመሆኑም በጌታችን በመድኃኒታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ብቻ ልታምን ይገባሃል። አለዚያ የእግዚአብሔር ቁጣ በአንተ ላይ አለ እንጂ ህይወትን አታይም። ደግሞም አሁን ተፈርዶብሃል። ስለዚህ እምነት፣ እምነት፣ እምነት በእርሱ አዳኝነት ላይ!

እንግዲህ የዘላለም ህይወት ወራሾች የእግዚአብሔር ልጆች /ክርስቲያኖች/ ብቻ ናቸው /ሮሜ 8፡15-17/ መንግስተ ሰማያት ያውርስልን ተብለው እንዲመረቁና እንዲመኙላቸው አይገባም። ሁሉም ለእነርሱ የተዘጋጀች ናትና ይልቁንም መንግስትህ ትምጣ። እያሉ በመናፈቅ ይጸልያሉ። ደግሞም ጌታችን ሆይ ና /ማራናታ/ ይሉታል። /1ቆሮ 16፡22፣ ማቴ 6፡10፣ ፊሊ 3፡20፣ ራዕ 22፡20/

8 .የአስተምህሮው መጠቀሥያ

እንግዲህ የጥንቱን የኢትዮጵያ ቤተክርስቲያን እምነትና አቋም ሳይቀላቀልበትና ሳይበረዝ አበው ያጸኑትና ያስተላለፉትን እውነታና እምነት ይኸው ብቻ ነው በመግለጫው እንዳስቀመጡት አንድም ከቃሉ የወጣ አስተምህሮ የላቸውም ክርስቶስ ለሐዋርያት ፡ሐዋርያትም ለደቀመዛሙርቶቻቸው ፡ እነርሱም ለእምነት አባቶቻችን ያጸኑልንንና ያስተላለፉልን አጥብቀን ልንይዝ ይገባል ሃይማኖት መግለጫውም ሆነ የሐዋርያት አመክንዮ በአጭሩ ሲቀመጥ የኢትዮጵያ ቤተክርስቲያን፡-

1. ሥላሴ በሆነው አንድ አምላክ ታምናለች

ይህም ለዘላለም ህያው ሆኖ የሚኖርና መጨረሻ የሌለው ሉአላዊ የሆነ አንድ አምላክ እርሱ ብቻውን አምላክ ፈጣሪና ገዢ በማንነቱ በባሕርያቱና በዓላማው ቅዱስ መሠረታዊ ማንነቱም አንድም ሦስትም የሆነ አብ ወልድ መንፈስ ቅዱስ ሆኖ የተገለጠውን አንድ አምላክ ታምናለች ። / ዘፍ 1፣ ዘሌ 19፡2፣ ዘዳ 6፡4፣ ኢሳ 5፡16፣ 6፡1-7፣ 40፡18-31፣ ማቴ 3፡16-17፣ 19፡20፣ ዮሐ 14፡6-27፣

1ቆሮ 8:6፤ 2ቆሮ 13-14፤ ገላ 4:4፤ 6፤ ኤፌ 2:13-18 /

2. በኢየሱስ ክርስቶስ ታምናለች

የሰላሴ አንዱ አካል የሆነው ወልደ አግዚአብሔር ወልድ ኢየሱስ ክርስቶስ ለዘላለም ከአብ ጋር የነበረ በመንፈስ ቅዱስ አማካኝነት ስጋ ለባሽ ሰው ሆኖ ከድንግል ማርያም እንደተወለደ ከዚህም የተነሳ ክርስቶስ የፍጹም መለኮትና የፍጹም ትስብእት በተአቅቦና በተዋህዶ እውነተኛ አምላክና እውነተኛ ሰው እንደ ሆነ ለኃጢአታችን እንደሞተ ከሞት ተነስቶ ስጋውን እንደያዘ በሁለተኛው የፍጹም ሰውን ባሕርይ እንደ ያዘ ወደ ሰማይ እንዳረገ ከዚያም በአብ ቀኝ በመቀመጥ ሊቀ ካህን እንደ ሆነ ፡ ተመልሶም ለፍርድ እንደሚመጣ ታምናለች፡፡

/ ማቴ 1:20-25፤ 16:15-16፤ ሉቃ 1:26-35፤ ዮሐ 1:1-18፤ ሐዋ 2:22-36፤ ሮሜ 8:13፤ ገላ 4:4-5፤ ፊሊ 2:5-11፤ ቆላ 1:12-22፤ 1ጢሞ 6:14-16፤ ዕብ 1:1-5፤ ዕብ 7:22-28፤ ዕብ 9:24-28፤ 1ዮሐ 1:1-3፤ 4:2-3 /

3. በመንፈስ ቅዱስ ታምናለች

የሥላሴ አንዱ አካል የሆነው መንፈስ ቅዱስ ሁልጊዜም ከአብና ከወልድ ጋር እንደኖረና እንደሚኖር በቤተክርስቲያን ውስጥ በትጋት እንደሚሰራ ዓለምን ስለ ኃጢአት እንደ ሚወቅስ ንስሃ ገብተው ለሚያምኑት አዲስ ሕይወትን እንደ ሚሰጣቸው ምዕመንን እንደ ሚቀድስና በክርስቶስ ወዳለው እውነት ሁሉ እንደሚመራቸው ታምናለች፡፡

/ዮሐ 7:39፤ 14:15-18፤ 26፤ 16:7-15፤ ሐዋ 2:33፤ 15:8-9፤ ሮሜ 8:1-27፤ ገላ 3:1-14፤ 4:6፤ ኤፌ 3:14-21፤ 1ተሰ 4:7-8፤ 2ተሰ 2:13፤ 1ጴጥ 1:2፤ 1ዮሐ 3:24፤ 4:13/

4. በቅዱሳት መጽሐፍት ታምናለች

መጽሐፍ ቅዱስ በመንፈስ - እግዚአብሔር እንደ ተጻፉ የቤተ ክርስቲያን መመሪያዋ የመጻሕፍት ሁሉ አውራ እንደሆነ ታምናለች። /ሉቃ 24፡44-47፣ ዮሐ 10፡35፣ 1ቆሮ 15፡3-4፣ 2ጢሞ 3፡15-17፣ 1ጴጥ 1፡10-12፣ 2ጴጥ 1፡20-21/

5. የውርስና የግል ኃጢአት እንዳለ ታምናለች

በአዳምና በሔዋን የመጣ አለመታዘዝ በሰው ሁሉ ዘንድ እርግማኑና ኃጢአቱ እንደ ተላለፈ ሞትንም እንዳመጣ እንዲሁም ከዚህ ባህሪ ከሚመነጭ የግል ኃጢአት ሁሉ ሰው ተጠያቂ እንደሆነ ታምናለች ይህም ማለት ፡-

ሀ. የውርስ ኃጢአት እንዳለበት፡- /ዘፍ 3፡6-5፣ ኢዮብ 15፡14፣ መዝ 51፡5፣ ኤር 17፡9-10፣ ማር 7፡21-23፣ ሮሜ 1፡18-25፣ ሮሜ 5፡12-17፣ ሮሜ 7፡1-8፣ 1ቆሮ 3፡1-4፣ ገላ 5፡16-25፣ 1ዮሐ 1፡7-8 / እንዲሁም

ለ. የግል ኃጢአትም እንዳለበት ታምናለች /ማቴ 22፡36-40፣ ዮሐ 8፡34-36፣ 16፡8-9፣ ሮሜ 3፡23፣ 6፡15-23፣ 8፡18-24፣ 14፡23፣ 1ዮሐ 1፡9፣ 2፡4፣ 77፡10/

6. በስርየት ታምናለች

ኢየሱስ ክርስቶስ በተቀበለው ስቃይ ባፈለሰው ደምና በመስቀል ላይ በሞቱ አማካኝነት ለሰው ልጆች ሁሉ ስርየትን እንዳስገኘ፣ ይህም ስርየት ብቻውን የደህንነት መጠራት ከመሆኑም በላይ ለአዳም ዘር በሙሉ እንደሚበቃ ታምናለች።

/ኢሳ 53፡5-6፣ 6፡11፣ ማር 10፡45፣ ሉቃ 24፡46-48፣ ዮሐ 1፡29፣ 3፡14-17፣ ሐዋ 4፡10-12፣ ሮሜ 3፡21-26፣ 4፡17-25፣ 5፡6-21፣ 1ቆሮ 6፡20፣ 2ቆሮ 5፡14-21፣ ገላ1፡3-4፣ ገላ3፡13-14፣ ቆላ 1፡19-23፣

1ጢሞ 2:3-6፣ ቲቶ 2:11-14፣ ዕብ 2:9፣ ዕብ 9:11-14፣ ዕብ 13:12፣ 1ጴጥ 1:18-21፣ 2:19-25፣ 1ዮሐ 2:1-2/

7. በነጻ ፈቃድ ታምናለች

አማኝ ወይም ምእመናን ሁሉ ደግሞ ልደትን በክርስቶስ ካገኙ በኋላ ከእግዚአብሔር ህብረት ተለይተው ከኃጢአታቸው በንስሃ እስካልተመለሱና ደህንነታቸውን ሊፈጽሙ እስካልቻሉ ድረስ ለቅጣት ሊዳረጉ እንደሚችሉ ታምናለች።

/ ሕዝ 18:25-26 ፣ ዮሐ 1 12-13፣ 3:6 ፣ ሐዋ 5:31 ፣ ሮሜ 5:6-8 ፣ 1ኛ 6:15-16፣ 23፣ 10:6-8 ፣ 11:22 ፣ 1ቆሮ 2:9-14 ፣ 10:1-12፣ 2ኛቆሮ 5:18-19፣ ግላ 5:6፣ ኤፌ 2:8-10፣ ፊሊ 2:12-13፣ ቆላ 1:21-23፣ 2ጢሞ 4:10፣ ቲቶ 2:11-14፣ ዕብ 2:1-3፣ 3:12-15፣ 6:4-6፣ 10:26-31፣ ያዕ 2:18-22፣ 2ጴጥ 1:10-11፣ 2:20-22/

8. በአንዲት ቤተክርስቲያን ታምናለች

ቤተክርስቲያን በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ቤዛነትና አምላክነት የሚያምን ጉባኤ ፣ በቃሉና በመንፈስ ቅዱስ አማካኝነት በአንድነት የተሰበሰቡ፣ የክርስቶስ አካል የሆነች፣ አምልኮ፣ ጥምቀት፣ ቁርባን ፣ ሹመት ወዘተ የምትፈጽም ቅድስት የክርስቶስን ምጽአት የምትሰብክ የምትጠባበቅ ሙሽሪት እንደ ሆነች ታምናለች ።

/ ዘዳ 19:3፣ ኤር 31:33፣ ማቴ 8:11፣ 10:7፣ 16:13-19፣ 24፣ 18:15-20፣ 28:19-20፣ ዮሐ 17:14-26፣ 20:21-23፣ ሐዋ 1:7-8፣ 2:32-47፣ 6:1-2፣ 13:1፣ 14:23፣ ሮሜ 8:28-29፣ ሮሜ 4:16፣ 10:9-15፣ 11:13-32፣ 12:1-8፣ 15:1-3፣ 1ቆሮ 3:5-9፣ 7:17፣ 11:1፣ 12:3፣ 14:26-40፣ 2ቆሮ 5:11፣ 6:5፣ ግላ 5:6፣ 13:14፣ 6:1-5፣ 15፣ ኤፌ 4:1-17፣ 5:25-27፣ ፊሊ 2:1-16፣ 1ተሰ 4:1-12፣ 1ጢሞ 4:13፣ ዕብ 10:19-25፣ 1ጴጥ 1:1-2፣ 13 2:4-12፣ 21፣ 4:1-2፣ 10:11፣ 1ዮሐ 4:17፣ ይሁዳ 24፣ ራዕ 5:9-10/

9. በአንዲት ጥምቀት ታምናለች

ጌታችን እንድንፈጽም ያዘዘንን በአብ በወልድ በመንፈስ ቅዱስ አሐዱ አምላክ ስም የምታጠምቅ ምእመናን፤ ይህንን ስርዓት በመፈጸም የክርስቶስን አዳኝነትና ጽድቅ የትንሳኤውን ዓላማ ለህዝብ እንዲመሰክሩ ለሁሉ አንድ ጊዜ የማፍሰስ ሥርዓትን በመፈጸም ታምናለች።

/ ማቴ 3፤1-7፤ 28፤16-20፤ ሐዋ 2፤37-41፤ 8፤35-39፤ 10፤44-48፤ 16፤29-34፤ 19፤1-6፤ ሮሜ 6፤3-4፤ ገላ 3፤26-28፤ ቆላ 2፤12፤ 1ጴጥ 3፤28-22 /

10. በቅዱስ ቁርባን ታምናለች

ጌታችንና መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የመሰረተው ሞቱን የምታስብበትን ከክርስቶስ ጋር ህብረት እንዳለው የምታምንበትን ራሳቸውን መርምረው የቀረቡትን የጌታን እራት/ቁርባንን/ ታምናለች።/ዘዳ 12፤1-14፤ ማቴ 26፤29፤ማር 14፤22-25፤ሉቃ 22፤17-20፤ዮሐ 6፤18-58፤ 1ቆሮ 10፤14-21፤ 11፤23-32 /

11. የክርስቶስን ዳግም ምጽዓት ታምናለች

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ዳግም እንደሚመጣ ክርስቶስን ለመቀበል እንደምንወሰድ ከዚያም ለዘላለም ከእርሱ ጋር እንደምንኖር ክርስቶስን በመጠባበቅ ታምናለች።

/ማቴ 25፤31-46፤ ዮሐ 14፤1-3፤ ሐዋ 1፤9-11፤ ፊሊ 3፤20-21፤1ተሰ 4፤13-18፤ ቲቶ 2፤11-14፤ ዕብ 9፤16-18፤ 2ጴጥ 3፤15፤ ራዕ 1፤7-8፤ 22፤7-20/

12. የሙታን ትንሳኤና ፍርድ ከዚያም የዘላለም ህይወት እንዳለ ታምናለች

ኃጢአተኛም ሆኑ ጸድቃን ከሙታን እንደሚነሱ መልካም ያደረጉ ለዘላለም ሕይወት ክፉም ያደረጉ ለኩነኔ እንደሚሆኑ ወደፊትም እያንዳንዱ ሰው እንደ ሰራው በእግአዚአብሔር ፊት ቀርቦ ፍርድ እንደ ሚቀበል ክርስቶስን ያመነትና በመታዘዝ የተከተሉት ዘላለማዊ

ሕይወት እንደሚያገኙ እስከመጨረሻው ንስሐ ያልገቡት ደግሞ በሲኦል ውስጥ እንደሚቀጡ ታምናለች።

/ዘፍ 18፤25፤1ሳሙ 2፤10፤ መዝ(50)፤6 ኢሳ26፤19 ዳን 12፤2-3 ማቴ 25፤31-46 ማር 9፤43-48 ሉቃ 16፤19-31 20፤27-38 ዮሐ 3፤16-18 5፤25-29 11፤21-27 ሐዋ 17፤30-31 ሮሜ 2፤1-16 14፤7-12 1ቆሮ 15፤12-58 2ቆሮ 5፤10 2ተሰ 1፤5-10 ራዕ 20፤11-15 22፤1-15/

ከዚህ በላይ ያሉትን መጽሐፍ ቅዱሳዊ እውነታዎች ሁሉ ቤተ ክርስቲያናችን ታምናለች ታስተምራለች። ይህ እውነት ዛሬ ከብዙ ነገሮች ጋር ቢቀላቀሉና ሌሎች አስተምህሮቶች ደብዛቸው እንዲጠፋ አልያም እንዳይነሱ ተረስተው እንዲቀሩ በአሁኑ ጊዜ የሚደረግ ጥረት ቢኖርም ይህ እውነት ግን ሊሸነፍ አይችልም ። ሁልጊዜም እግዚአብሔር በየዘመናቱ እራሱን ያለምስክርነት አያስቀርምና / ሐዋ:14:16/ ስለዚህ እውነት የሚጋደሉ የእምነት ጀግኖች ሐዋርያቶችን በማስነሳት ይጠብቀዋል። ዛሬም ለእውነት የሚመሰክሩ በርካታ ናቸው።

9. ይህን እውነት መጠበቅ

“ ... በውሃ መታጠብና ከቃሉ ጋር አንጽቶ እንዲቀድሳት ስለ እርሷ ራሱን አሳልፎ ሰጠ እድፈት ወይም የፊት መጨማድ ወይም እንዲህ ያለ ነገር ሳይሆንባት ቅድስትና አለነውር ትሆን ዘንድ ክብርት የሆነችን ቤተክርስቲያን ለራሱ እንዲያቀርብ ፈለገ።” /ኤፌ 5፤26-27/

በዚህ ክቡር ቃል ውስጥ ቤተክርስቲያንን በተመለከተ የክርስቶስ የልቡ ፍላጎት ወይም መሻት ምን እንደሆነ እናያለን። እርሱ በመስቀል ላይ ነፍሱን አሳልፎ የሰጠው ስለእርስዋ እንደሆነ እንረዳለን። በመሆኑም የክርስቶስ ዋነኛ መሞት ስለ ቤተክርስቲያን ነው። ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ቤተክርስቲያንን በደሙ ስለመሰረታት ነፍሱን በመስጠት እስከ መቃብር ድረስ በመውረዱ ምክንያት ዳግመኛ

እስኪመጣ ድረስ እውነትን እንደ ያዘችና እውነትን እያስተላለፈች በዝታ ጎልብታ እንዲያገኛት በብርቱ ይፈልጋል። ኃላፊነት ለተሰጣቸው ሰዳጳትም አጥብቆ መንፈስ ቅዱስ ሲናገር “በገዛ ደሙ የዋጃትን የእግዚአብሔርን ቤተክርስቲያን ትጠብቋት ዘንድ መንፈስ ቅዱስ እናንተን ጳጳሳት አድርጎ ለሾመባት ለመንጋው ሁሉና ለራሳችሁ ተጠንቀቁ” ይላል /ሐዋ 20:28/

1. ክርስቶስ ከቤተክርስቲያኑ የሚጠብቀው ነገር

1.1 በአጋንንት ኃይላት ላይ ጎልታ ትታወቅ ዘንድና የእግዚአብሔር ጥበብ እንዲገኝባት ይፈልጋል።

ይህ ማለት ለአጋንንት ኃይላት ሁከት ሆኖ ስራቸውን በማፍረስ ስራ ላይ በመሰማራት ከሩቅ የሚሰብ ጸጋ ኖሯት በዚህ ጥበብ የክርስቶስ መሆኗ እንድትታወቅ እንጂ ከአጋንንት ኃይላት ጋር ተዋርሳና በምድራዊ ሀብቶቿ በመሸቆጥቆጥና በመመካት እንድትታወቅ አይደለም ። ቃሉ እንዲህ ይላልና ፡-

“ ብዙ ልዩ ልዩ የእግዚአብሔር ጥበብ አሁን በቤተክርስቲያን በኩል በሰማያዊ ስፍራ ውስጥ ላሉት አለቆችና ስልጣናት /ለአጋንንት/ ትታወቅ ዘንድ ይህም በክርስቶስ ኢየሱስ በጌታችን የፈጸመው የዘላለም አሳብ ነበር » / ኤፌ 3:10-11 /

1.2 ለእግዚአብሔር ከትውልድ እስከ ትውልድ ምስጋናና ክብር እንድትሰጥ ይፈልጋል

ይህም ማለት እግዚአብሔርን ብቻ እያከበረችና እያስከበረች በምድር የእግዚአብሔር ኢምባሲ ሆኖ ፈቃዱን እንድታስፈጽም እንጂ ሲወርድ ሲዋረድ የመጡትን ሁሉ ፍጥረታትንና ግሉዛንን እያመሰገነችና እየሰገደች በመኖር ዘመኗን እንድታቃጥል አይደለም። ቃሉ እንዲህ ይላልና፡-

“ በመዝሙርና በዝማሬ በመንፈሳዊም ቅኔ እርስ በርሳችሁ ተነጋገሩና

ሰጧታ በልባችሁ ተቀኙና ዘምሩ ፡ሁልጊዜ ስለሁሉ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ስም አምላካችንንና አባታችንን ስለሁሉ አመስግኑ፡፡”

“ለእርሱ/ ለእግዚአብሔር/ በቤተክርስቲያን በክርስቶስ ኢየሱስ እስከ ትውልዶች ሁሉ ከዘላለም እስከ ዘላለም ክብር ይሁን አሜን”

/ኤፌ 3:21 /

1.4 ፍቅር እንዲገኝባት

ፍቅር የክርስትና መሰረታዊ ኑሮ የእግዚአብሔርም የዙፋኑ ባሕሪ በመሆኑ ቤተክርስቲያን ይህን አንጻባርቃ የፍቅር ወንዟን በማጠጣት ልታረካ ይገባታል እንጂ ቤተ ትክክትና እርስበርስ የመነካካስ መድረክ ልትሆን አይገባትም፡፡ ቃሉ እንዲህ ይላልና ፡-

“ እርስ በእርሳችሁ ፍቅር ቢኖራችሁ ደቀመዛሙርቴ እንደሆናችሁ ሰዎች ሁሉ በዚህ ያውቃሉ” /ዮሐ 13:35/

1.5 ህዝቡን እንድታስተምር፣እንድትጠብቅ፣ድምጽቸውን እንድትሰማ፣ፈውስም እንድትሰጥ ይፈልጋል

ቤተክርስቲያን ተግታ መጽሐፍ ቅዱስን እንድታስተምር ሕዝቧንም በመንከባከብ ጥያቄያቸውንም በመስማት ፈጣን መልስ እንድትሰጥ እና በተሰጣት ጸጋ እንደቃሉ “በኢየሱስ ስም” /ቆላ 3:17/ እንድትፈውስ እንጂ ከመጽሐፍ ቅዱስ ውጭ በመተረት ህዝቦቿም መረን ወጥተው ያለ ቃሉ ፈውስን በመፈለግ ጋራ ለጋራ እንዲንከራተቱ ጥያቄም ሲጠይቅ አትመራመር በሚል ከውግዘት ጋር የሰነፎች ፍልስፍና በመስጠት ጊዜዋን እንድታቃጥል አይፈልግም ፡፡ እግዚአብሔር በሰዎች ውስጥ ያስቀመጠውን ጸጋ በመጠቀም እንድትባረክ እንጂ ፡፡ ቃሉ እንዲህ ይላል፡፡

“ እግዚአብሔርም ቤተክርስቲያን አንዳንዶቹን አስቀድሞ ሐዋርያነትን ሁለተኛም ነብያትን ሶስተኛም አስተማሪዎችን ቀጥሎም ተአምራት ማድረግን ቀጥሎም የመፈወስ ስጦታን እርዳታንም አገዛዝንም የልዩ ልዩ አይነት ልሳኖችንም አድርጓል” ስለዚህ በዚህ ኢንቨስትመንት ልትጠቀም ይገባታል/1ቆሮ 12:28/፡፡

1.6 የወንጌል መልዕክተኞችን እንድትልክ ይፈልጋል

ወንጌል ማለት ኢየሱስ ክርስቶስ የእግዚአብሔር አንድያ ልጅ መሆኑን፡ ስለበደላችን ሰው ሆኖ ዙሮ ማስተማሩንና በመስቀል ላይ መሞቱን መቀበሩን መነሳቱን ማረጉን ተመለሶ ዳግም ለፍርድ እንደሚመጣ የሚናገረውን ለሰው ልጆች ሁሉ የሆነውን የምስራች መስበክና ማስተማር / ሮሜ 1:3-4፤ ሮሜ 16:25-26 / በመሆኑ የፋጡራንን የጋራ ሸንተረሩን የዛፍ ቅጠሉን ድርሳን ክታቡን በመስበክ የሚያወጉትን መላክና መድረክ መስጠት ማለት አይደለም፡፡

«በወንጌል እንደምሰብከው ከሙታን የተነሳውን ከዳዊት ዘርም የሆነውን ኢየሱስ ክርስቶስን አስብ ፡ ይህንንም በመስበክ እንደ ክፉ አድራጊ እስክታስር ድረስ መከራ እቀበላለሁ የእግዚአብሔር ቃል ግን አይታሰርም፡፡» /2ኛ ጢሞ 2፤8 /

«ከዚህም በኋላ ኢየሱስ ራሱ ለዘላለም ድነት የሆነውን የማይለወጠውን ቅዱስ ወንጌል ከፀሐይ መውጫ እስከ መጥለቂያው ድረስ በእጃቸው ላከው»/ ማር15:8ለ /

« በአንጻክያ ባለችው ቤተክርስቲያን ነብያትና መምህራን ነበሩ ... እነዚህም ጌታን ሲያመልኩና ሲጠሙ መንፈስ ቅዱስ በርናባስንና ሳውልን ለጠራኋቸው ስራ ለዩልኝ አለ፡፡ በዚያን ጊዜም ከጠሙ ከጸለዩም እጃቸውንም ከጫኑ በኋላ አሰናበቷቸው» /ሐዋ 13፤1-3/

1.7 እንድትገስጽ በዓለም ላይ እንኳ እንድትፈርድ ይፈልጋል

ቤተክርስቲያን የእግዚአብሔር ወኪል እንደመሆኗ መጠን በውስጥም ባሉ ምእመናኖቿ ላይም ይሁን በውጭ ላሉት ከፍተኛ መንፈሳዊ ስልጣንና አደራ ስላላት ተሰሚነት አላት፡፡እርሷን የማይለማ ቢኖር ቅጣት ልትጥልበትና ልትፈርድበትም ሙሉ መለኮታዊ ስልጣን አላት፡፡እግዚአብሔርም ቢሆን በሰማይ ሆኖ ከፍርዷ ጋር ይወግናል ፡፡ይህንን ስልጣኗን መጠቀም የምትችለው ታዲያ እንደቃሉ ስትሔድና ስታስፈጽም እንጂ ከቃሉ ጋር ምንም ግንኙነት የሌላቸውን

ሁኔታዎችንና ሰዎችን በሁሉ የተናቁትን በመሾም ውግዘት ዘበከንቱን ልታስፈጽም አይገባትም፡፡

“እንደሚተላለፍ ድንቢጥ ወዲያና ወዲህም እንደሚበርር ጨረባ እንዲሁ ከንቱ እርግማን በማንም ላይ አይደርስም ፡፡” / ምሳ 26:2 /

“እነርሱንም ባይሰማ ለቤተክርስቲያን ገዢት ደግሞም ቤተ ክርስቲያንን ባይሰማት እንደ አረመኔና ቀራጭ ይሁንልህ፡፡ እውነት እውነት እላችኋለሁ በምድር የምታስሩት ሁሉ በሰማይ የታሰረ ይሆናል፡፡ በምድርም የምትፈቱት ሁሉ በሰማይ የተፈታ ይሆናል” / ማቴ 18፤17-18/

“ቅዱሳን በዓለም ላይ እንዲፈርዱ አታውቁምን? ... የፍርድ ቤት ቢያስፈልጋችሁ በቤተክርስቲያን የተናቁትን ሰዎች ፈራጆች አድርጋችሁ ታስቀምጣላችሁን? አሳፍራችሁ ዘንድ ይህን እላለሁ እንደዚህ ነውን?” /1ቆሮ 6፤2-5/

እንግዲህ ክርስቶስ የራሱ አካል በሆነችው ቤተክርስቲያን እነዚህን የመሳሰሉ ተግባራትን በማከናወን እንድትጎላና እንድትስፋፋ ይፈልጋል፡፡ ለዚህም ሙሉ ስልጣን ሰጥቶ አብሯት ይሰራል / ማቴ 28:19 /፡፡ ይሁን እንጂ ቤተክርስቲያንን የሚፈታተናት በርካታ ፈተናዎች ስለማይታጡ እውነትን እንድትጥልና ከዓለም ጋር

ተመሳስላ ፈዛና ደንግዛ ሀሳቧም እቅዷም ምድራዊ ሆኖ እንዲቀር የሚተጉ መንፈሳዊያንና ጉዑዛውያን ኃይላት ስላሉ በእጅጉ ልትጠነቀቅ ይገባታል ፡፡

ለ7ቱ የእስያ አብያተክርስቲያናት የተነገራቸው ማስጠንቀቂያ እውነቱን እንደያዙ እንዲጸኑና ከዓለም ጋር ያላቸውን መመሳሰል እዲያቆሙ ነበር ፡፡

- ለኤፌሶን ቤተክርስቲያን፡- የቀደመውን ተግባሯን በማድረግ ጸንታ እንድትቆም /ራዕ 2፤1-7/

- ለሰምርኤስ ቤተክርስቲያን፡- በመከራ ጸንታ እንድትቆም /ራዕ2፤8-11/
- ለጴርጋሞን ቤተክርስቲያን፡- በቃሉ እውነት ጸንታ እንድትቆም /ራዕ 2፤12-17
- ለትያፕሮን ቤተክርስቲያን፡- በቅድስና ጸንታ እንድትቆም /ራዕ 2፤18-29
- ለሰርዴስ ቤተክርስቲያን፡- ሌሎችን በማጽናት ጸንታ እንድትቆም /ራዕ 3፤1-6/
- ለፊልድልፊያ ቤተክርስቲያን፡- የጌታን መምጣት በመጠባበቅ ጸንታ እንድትቆም /ራዕ 3፤7-13/
- ለሎዶቅያ ቤተክርስቲያን፡- ከዓለማዊነት ወጥታ ከጌታ ጋር እንድትቆም /ራዕ 3፤14-22/ነበር።

ጆሮ ያለው ይስማ በማለት ሁሉም በጽኑ ሰማያዊ ማስጠንቀቂያ ተመክረዋል ። ነገር ግን እነዚህ የተመከሩ አብያተ ክርስቲያናት ምክሩን ወደ ጌላ በመተውና ቸል በማለት ሁሉም አብያተ ክርስቲያት እንደጠፉ ቀርተዋል ። ዛሬ አገሮቹ የሌሎች እምነት ተከታዮች መሆናቸው አሳዛኝ ነው።

2. ይህን እውነት ከመጠበቅ አንጻር የተጋደሉ አባቶች

2.1 በመጀመሪያይቱ ቤተክርስቲያን ለነበሩ ሐዋርያት የደረሰ ፈተና

እንግዲህ ቤተክርስቲያን ያላትን እውነት ለመጠበቅ በርካታ አባቶች ተጋደለዋል ከመጀመሪያይቱ ቤተክርስቲያን እንኳ ብንነሳ ክርስቶስ ካረገ ብዙም ሳይቆይ በመካከል መከፋፈል ተጀመረ።

/ሐዋ 6:1-4/።ይህንንም በአግባቡ ለመወጣት ብትቸል እንኳ የመገረዝና ያለመገረዝ ኑፋቄ ገብቶ መልሶ ችግር ውስጥ ጣላት። የሃይማኖት መሪው ኬፋ /ጴጥሮስ/ እንኳ ሳይቀር በግብዝነታቸው ተስቦ ተመሳስሎ ነበር /ገላ 1:11-21/ ይህ ሁኔታ ያሳሰባቸው ሐዋርያት በኢንጾኪያ ስብሰባ አደረጉ/ሐዋ 15:1-29/በተለይ ሐዋርያው ጳውሎስ

ስለ ወንጌል ሁሉን ዋጋ በመክፈል /1ቆሮ 9:23/ ስለ ራሱ ሲመሰክር፡-
 « በድካም አብዝቼ በመገረፍ አብዝቼ በመታሰር አትርፌ በመሞት ብዙ ጊዜ ሆንሁ አይሁድ አንድ ሲጎድል አርባ ግርፋት አምስት ጊዜ ገፈፋኝ ሶስት ጊዜ በበትር ተመታሁ አንድ ጊዜ በድንጋይ ተወገርኩ መርከቤ ሦስት ጊዜ ተሰበረ ሌሊትና ቀን በባህር ውስጥ ኖርሁ ብዙ ጊዜ መንገድ ሄድኩ በወንዝ ፍርሃት በወንበዴዎች ፍርሃት በወገኔ በኩል ፍርሃት በአህዛብ በኩል ፍርሃት በከተማ ፍርሃት በምድረ በዳ ፍርሃት በባህር ፍርሃት በውሽተኞች ወንድሞች በኩል ፍርሃት ነበረብኝ በድካምና በጥረት ብዙ ጊዜም እንቅልፍ በማጣት በራብና በጥም ብዙ ጊዜም በመጦም በብርድና በራቂትነት ነበርኩ። የቀረውንም ነገር ሳልቆጥር ዕለት ዕለት የሚከብድብኝ የአብያተ ክርስቲያናት ሁሉ አሳብ ነው።» አለ /2ቆሮ 11:23-28/ ሌሎቹም ሐዋርያትና ደቀ መዝሙርቶቻቸው ከጌታ የተቀበሉትን የወንጌል አደራ በመጠበቅ በታላቅ ሰማዕትነት ሁሉም አልፈዋል። የድል አክሊሎቻቸውን ከጌታ ዘንድ ለመቀበል ይጠባበቃሉ ። /2ጢሞ 4:6-8/

« ከዚያም በኋላ ቤተክርስቲያን በደረሰባት ልዩ ልዩ ፈተናዎች ስለወልድ አምላክነትና ስለ ስላሴ እውነት በጉባኤ ኒቂያ፡ ስለ መንፈስ ቅዱስም አምላክነትና ከአብ መውጣት በጉባኤ ቁስጥንጢኒያ ፡ ስለምስጢረ ስጋዊም በጉባኤ ኤፌሶን፡ ታላቅ ተጋድሎ በማድረግ እውነተኝነትና መጽሐፍ ቅዱሳዊ እውነቶችን አስተላልፋለች።»⁷⁰

ወደ አገራችን ኢትዮጵያ ተመልሰን የቤተክርቲያን ሁኔታ ብንቃኝ እውነትን በፍሬምናጦስ አማካኝነት ከአረማዊነት ወደ አምልኮተ - እግዚአብሔር ተመልሳለች ። ይሁን እንጂ ብዙም ሳትቆይ በርካታ ፈተናዎችን አስተናግዳለች አንድ ያልታተመ ጽሁፍ እንደሚገልጸው

70. የቤተክርስቲያን ታሪክ በዓለም መድረክ በአባ ጎርጎሪዮስ በ1978 ዓ.ም ገጽ 50 አንቀጽ 3

ከበርካታ ፈተናዎች ውስጥ የሚከተሉትን አስፍሯል ::

2.2 ከአረማውያን የመጣው ትምህርት በውስጧ እየተስፋፋ መምጣት

ተሰዓቱ ቅዱሳት / 9ኛ መነኮሳት / ከ560 - 600 ዓ.ም ድረስ ወደ ኢትዮጵያ ከሮም ግዛት በመምጣት «እጸድቅ ያሉ መንኲሶ እካስ ያለ ታግሦ» በማለት ህዝቡን ወደ ጫካና ገዳም ገድመው እንዲገባ ያለበትንም ኅላፊነት እንዲተው አስተማሩ :: «ያን ጊዜም ይህ ትምህርት ከአረማውያን የመጣ እንጂ መጽሀፍ ቅዱሳዊና የአብው ታሪክ አይደለም::

ይህ የገለልተኝነት መንፈስ ለአለም የተጣለባትን የወንጌል አደራ በእጅጉ ይቃረናል በማለት ቤተክርስቲያን በከፍተኛ ሁኔታ ተቃውሞ እንደነበር የራሷ ታሪክ ያስረዳል:: በኋላ በኋላ ግን በበየዘመናቱ የነገሱ ነገስታቶችና መበለቶች «ሐጢትን የመተዊያ መንገድ» በማለት ወደ ቤተክርስቲያን አሾልከው አስገቡት::»⁷¹

2.3. የእስልምና መግባት

- በመሐመድ አጎት በጃፋር መሪነት ከ600 - 800 ዓም ከመሐመድ ዘመዶች 85 ያህል ጥገኝነት ጠይቀው ወደ ኢትዮጵያ በመግባት ቤተክርስቲያንን አሳደዱት የነበራትንም የስላሴ ምስጢርና የሚስጥረ ስጋዌ መጽሐፍ ቅዱሳዊ እውነት ለመበረዝ በእጅጉ ሞከሩ:: ነገር ግን በዘመኑ የነበሩ ክርስቲያኖች ወንጌልን ታጥቀው ህዝባቸውን በማስተማር በሰማዕታትነት እስኪያልፉ ድረስ ስለ እውነት ቆመው ይህን ትምህርት ማስተላለፋቸውን የኢትዮጵያ ታሪክ ያስረዳል ::

2.4. የዮዲት የቤተእስራኤል መጣጣፍ

የእስልምና ተጽእኖ በተጣጣፈበት ሁኔታ በ800 ዓ.ም በዮዲት አዝማችነት የተመራው የቤተ እስራኤል አመጽ በከባድ ሁኔታ ተነስቶ

71. መጽሐፈ ጽድቅ ወቅድስና በሊቀስልጣናት ገ/ጊዮርጊስ ወ/ትንሳኤ 78224 1946 ዓ.ም

የክርስትና መጀመሪያ ስፍራ የነበረው የአክሱም ከተማ ወደመ፡፡
የሳባውያን መንግስት ተደመሰሰ ፡፡አብያተ ክርስቲያናት ተቃጠሉ
መጽሐፍት ተቃጠሉ መምህራን ቀሳውስት ዲያቆናትና ምዕመናን
ሁሉ ተገደሉ ፡፡ይህ ደግሞ ብዙ የተሳሳቱ ንቋቋያት በር አግኝተው
በቤተ ክርስቲያን ተስፋፉ ፡፡ በርካታዎች ግን ለቤተክርስቲያንና
ለያዙት መጽሐፍ ቅዱሳዊ እውነት ሞቱ ፡፡

2.5. ክርስትና ተዘንግቶ የሰልጣን ሽኩቻ መምጣት

ከ900 እስከ 1200 ዓ.ም ከዮዲት የ40 ዓመት ግዛት ማክተም በኋላ
ሰልጣን ወደ ነገደ ዛጉዌ ከነገደሳባ ስለተመለሰ የወደቀው የሳባውያን
ነገድ መልሰው ትልቅ ሽኩቻ ፈጠሩ፡፡ ሁሉም አውድማቸው አብያተ
ክርስቲያናት ስለነበር ፍቅር ጠፍቶ አምልኮተ እግዚአብሔር ተዘንግቶ
ቤተክርስቲያን የዘርና የፖለቲካ ዓላማ ማስፈጸሚያ ወደመሆን
አዘመመች፡፡ በዚህም የክርስቶስን ወንጌል የያዙ በርካታ ክርስቲያኖች
ቢታገሉም እንኳ ክርስትናው በፊት ቆሞ ወደነበረበት ሁኔታ ሊሆን
አልቻለም፡፡ይሁን እንጂ በዚህም ውስጥ የቤተክርስቲያኗ እውነት
በጭልጭልታም ቢሆን ተላልፏል፡፡

2.6 የቤተ መንግስትና የቤተ ክህነት መጣመር

ከላይ ባየነው ተጽእኖ አማካኝነት ከ1300 ዓመት በአቡነ ተክለ
ሃይማኖት የፖለቲካና የሐይማኖት መሪ መሆን ጀምሮ እስከ አፄ
ሃይለስላሴ ንጉሰ ነገስት መንግስት ድረስ /እስከ 1966 ዓ.ም/ ቤተ
መንግስት ከቤተ ክህነት ጋር ተጣመረ፡፡ በዚህም ሁሉም ባይባሉም
ነገስታት የራሳቸውን ስምና ዝና እንዲጻፍላቸው እንዲመሰገኑ
ምስላቸውም ቅጥረ ቤተክርስቲያን እንዲሰቀልና ማዕጠንት
እንዲታጠን ፡ ለብቻቸው ማስቀደሻ ስፍራ እንዲዘጋጅላቸው፡ሲሞቱም
ቃል ኪዳን ተቀብለዋል በሚል ጸድቃን ተብለው የእለተሞታቸው ቀን
እንዲዘከርላቸው፡ በስማቸው ታቦት እንዲቀረጽላቸው አጥንታቸውም
ህዝቡን እንዲገዛ አስምለውና አስገዝተው በመሄዳቸው ቤተክርቲያን

ዛሬላለችበት ታልቅ ውድቀት ምክንያት ሆኗል። የእነርሱም ካባና መቆሚያ መንበሮቻቸውን ሳይቀር ተይዞ ማዕጠንት በማጠን ሻማና ሚና በማብራት መልክእ እንኳ ሳይቀር ተጽፎላቸው ማህሌት የሚቆምላቸው ጊዜያት አሉ። በነዚህ ሁሉ ግን ቤተክርስቲያን የወንጌል እውነትን የያዙ ወገኖች ለንጉስ አልሰገዱም ... ወዘተ በማለት በሐሰት የሞቱ በእውነት በርካታ መሆናቸውን ገድለ እስጢፋኖስ ዘጉንዳ ጉንዲን ማንበብ በቂ ነው ።

2.7. አፄ ዘርዳ ያዕቆብ ደግሞ ባእድ አምልኮን በማወጅ ወደ ቤተ ክርስቲያን በማስገባቱ

“ ማርያምና መስቀል ከፈጣሪ ጋር እንዲሰገድላቸው”⁷² ታላላቅ መጽሐፍ ቅዱሳዊ አስተምህሮዎች በማስገባቱ እነ አባ እስጢፋኖስ አምደ ሃይማኖት ወማህተት ቤተክርስቲያን ዘጉንጋጉንዲ በእጅጉ እየተቃወሙ በሰላሴ ላይ አራተኛ አልጩምርም ራሳችን ለሱሉስ ቅዱስ አስገዝተናል ለሌሎች አንሰግድም በማለታቸው ምክንያት አስረውና 40 ጅራፍ ለእያንዳንዳቸው በመግረፍና በጉድጓድ አንገታቸውን ብቻ ብቅ አድርገው የጋማ ከብት እየነዱባቸው በዚያም ሳይበቃ ሲቀር አጃቸውና እግራቸውን በሰለት በመቆራረጥና በመጥባት እንዲሞቱ አድርጓል።⁷³ ይሁን እንጂ ዛሬም እንኳ ደቀመዛሙርቶቹ ቤተ ክርስቲያኗ ወደ ጥንት መሠረቷ ተመልሳ እግዚአብሔርን ብቻ እንጂ በፍጡራን እንዳትደገፍ በመታገል ላይ የሚገኙ አያሌ ናቸው።

2.8 ክፋት እየጨመረ መሄድ

የአባ እስጢፋኖስ ደቀመዛሙርት በወንጌል ታጥቀው ቤተ ክርስቲያን የገባባትን የስህተት አስተምህሮ እንድትላቀቅ ተግተው

72. የዘወትር ጸሎት በውዳሴ ማርያም

73. ገድለ እቡነ እስጢፋኖስ ዘጉንዳጉንዲ

ቢያስተምሩም በአፄ በእደ ማርያም፡ በአፄ አስከንድር፡ በአፄ ዘመደ ጽዮን በአፄ ናዖድ በአፄ ልብነ ድንግል ... ወዘተ እየታደኑ ተደበደቡ፡ ተገደሉ፡ በቅጥረ ቤተክርስቲያንም እንዲባረሩ ይደረጉ ነበር። ውስጥ ለውስጥ እየተስፋፋ የመጣውም የአስማት የጥንቆላና ከአጋንት ጋር መዋረስም በዝቶ ከቤተክህነት እስከ ቤተመንግስት ድረስ እንኳን አጥለቀለቀው።

ይህም ሳይበቃ 1500 ዓ.ም በአፄ ልብነ ድንግል ዘመን ግራኝ ተነስቶ አብያተ ክርስቲያናትን አቃጠለ። ንዋየ ቅዱሳትን ዘረፈ መምህራን ቀሳውስትና ዲያቆናትን ምዕመንን ሙስሊሞች እንዲሆኑ ቢያስገድድም አንሰልምም በማለታቸው ተገደሉ።

ከእርሱም በኋላ ወንጌል ተዳክሞ የኦርቶዶክሳውያንና የካቶሊካውያን ጦርነት በአፄ ሲስገዮስ ተጀምሮ ብዙ ሰው አለቀ። ይህም እንኳ በአፄ ፋሲል ሲያከትም መልሶ ቅብዓትና ጸጋ የሚባሉ ቡድኖች ከ1600 እስከ 1800 ዓ.ም ድረስ በቤተክርስቲያን ተነስተው ሲከራከሩና ሲዋጉ ብዙዎች ሞቱ። ከዚያም “ካራ” የተባለው ቡድን በ1900ዓ.ም ተነስቶ ምንም የአውጣኪን እምነት የያዘ ቢሆንም “የኦርቶዶክስ ተዋህዶ” እኔ ነኝ በማለት ሰልጣን ይዞ ቅባትና ጸጋ የተባሉትን አስፈጀ። በአሁኑም ጊዜም የአበው ትምህርት እየደከመ የመጽሐፍ ቅዱስ መመሪያነት ቀንሶ የመናፍቅ ነው” በሚል መጠሪያ እየተጠራ በውስጧ ሲጥ ሊል ትንሽ ቀርቶታል። ዛሬ በምትኩም ሌላ መጽሐፍ ቅዱስ የስብሰባ / የሲኖዶስ ውሳኔዎችን / የያዘ ለማሳተም ደፋቀና ማለቱን አልተወችም። ይህ ባይዘጋጅ እንኳን በመጽሐፍ ቅዱስ ጊዜዋን ሳታጠፋ የገደላትና የድርሳናት መዓት አውደምህረቷን አጣበውላታል።

8ኛ. የተሃድሶ መነሳት ከ1950 ጀምሮ

ቤተክርስቲያኗ የአበው አስተምህሮ ልትይዝ ይገባል። በኋላ በኋላ የመጣላትን ስህተት የተቀበለችውን ቤተክርስቲያናችን በንስሃ

እንድትመለስ ወንጌል በአውደ ምህረታችን በስልጣን ተገብቶ ስፍራ ይያዝ ምእመናን በቃለ እግዚአብሔር ይታጠቁ ቤተክርስቲያናችን ትጠናክር የሚሉ ቅንአተ-ቤተክርስቲያን የበላቸው በርካታ የቤተ ክርስቲያኗ መነኮሳት፤ ቀላውስት ዲያቆናትና ምዕመን ሁሉ ተነሱ። ነገር ግን ክፉዎች ነግሰው ብዙዎችን አሳደዱ ገደሉ መጽሐፍ ቅዱስን አቃጠሉ፤ የሰም ማጥፋት ዘመቻቸውንም አጧጧፉ ። ይሁን እንጂ ጥያቄው እየሰፋ እንቅስቃሴውም እየጎለበተ ከመንበረ ፓትሪያርክ እስከ አዲስ አጥቢያ ድረስ ተደርሷል።⁷⁰

10. ማጠቃለያ

“ብዙገይ ግን በእግዚአብሔር ማደሪያ ቤት መኖር እንዴት እንደሚገባ ታውቅ ዘንድ እጽፍልሃለሁ። ቤቱም የእውነት አምድና መሠረት የሕያው እግዚአብሔር ቤተክርስቲያን ነው” /1ጢሞ 3፤15/

እንግዲህ አንባቢ ሆይ ክርስትና በክርስቶስ ብቻ እንዲሆንና የኢትዮጵያ ቤተክርስቲያን ከጥንት መሠረቷ ክርስቶስ እንደ ሆነ ለማስቀመጥ ተሞክሯል። መጽሐፍ ቅዱስ የእበው መሠረት መሆኑና ከመጽሐፍ ቅዱስ ውጭ ሌላ መጽሐፍ ለአብነት እንዳልጠቀሱ ሃይማኖተ አበውን ማገላበጥ በቂ ነው። በመሆኑም አባቶቻችን የሰበኩትን መዳን በክርስቶስ ብቻ እንደ ሆነና በእርሱ የመኖር ምስጢር አጥብቀህ ያዝ ራስህም በቅድስና ከእግዚአብሔር ጋር ሀብረት ፈጥረህ ቃሉንና ድምጹን እየሰማህ ኑር ሁሉን እንደ ሰራው ይክፍል ዘንድ ጌታችን መድሃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በቶሎ ይመጣል። /ራእ22:20 /

ሌላም የምመክርህ ነገር አለኝ በሰው ፊት ለሚመሰክርልኝ ሁሉ እኔ ደግሞ በሰማያት ባለው በአባቴ ፊት እመሰክርለታለሁ። እንዳለ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ /ማቴ 10፤32/ ይህም የክብርና የዘላም ድነት የሆነውን ወንጌል /ማር 16፤8/ ለቤተሰብህ ለቤተክርስቲያናችን

ምዕመናን ብሎም ለአህዛብ ሁሉ ስበክ፡፡በጊዜውም ለበጊዜውም ጽና ፡፡
ወንጌል ሰባኪነትን ስራህ አድርግ/ 2ጢሞ 4:1-5 / “ብዙ ሰዎች ወደ
ጽድቅ የሚመልሱ እንደ ከዋክብት ለዘላለም ይደምቃሉና”
/ ዳን 12:3 / ፡፡

አነሳስቶ ላስጀመረን አስጀምሮ ላስፈጸመን ለአባቶቻችን
አምላክ ለልዑል እግዚአብሔር ምስጋና ይሁን ! አሜን